

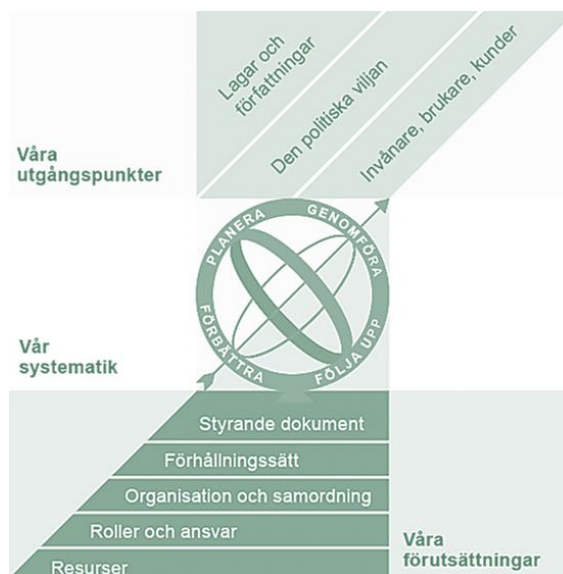
**GÖTEBORGS STADS
NÄRINGSLIVSSTRATEGISKA
PROGRAM 2023-2035**

**BUSINESS REGION
GÖTEBORG**

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument
Dokumentnamn: Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program 2018–2035			
Beslutad av: Kommunfullmäktige	Gäller för: Stadens nämnder och bolagsstyrelser	Darienummer: 1332/16	Datum och paragraf för beslutet: 2018-03-22 §24
Dokumentsort: Program	Giltighetstid: 2018–2035	Senast reviderad:	Dokumentansvarig: Avdelningschef stadsutveckling
Bilagor: 1. Arbetsprocess, 2. Mål och indikatorer, 3. Förklaring av begrepp			

Innehåll

Läsanvisning	2
Sammanfattning	3
1. Målbild och mål för stadens näringslivsutveckling	4
Målbild 2035	4
Mål och indikatorer	4
Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft.....	5
Mål 2: Samhällsplanering	6
Mål 3: Företagsklimat och innovationskraft.....	7
2. Sex strategier för att stärka näringslivets förutsättningar	8
Utmaningsdrivna strategier med globala mål	8
Specifika och strategiska insatser	9
Strategi 1: Kompetensförsörjning	10
Strategi 2: Attraktionskraft	10
Strategi 3: Infrastruktur och tillgänglighet	11
Strategi 4: Markberedskap och fysisk planering	11
Strategi 5: Företagsklimat	12
Strategi 6: Innovationskraft.....	12
3. Syftet med detta program	13
Vem omfattas av programmet	13
Bakgrund	13
Koppling till andra styrande dokument	13
Styrdokument på övergripande nivå	13
Styrdokument inom strategiska områden	14
Genomförande och uppföljning av programmet.....	15
Samverkan med näringslivet vid implementering av programmet	16
Tillväxt genom förnyelse	17
Globala trender.....	17
Regionalt perspektiv; Göteborgsregionen.....	19
Lokala förutsättningar	20
Göteborgsregionens styrkor.....	20
Göteborgsregionens utmaningar	22
Bilaga 1: Arbetsprocess vid implementering samt revidering	26
Bilaga 2: Mål och indikatorer	29
Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft.....	30
Mål 2: Samhällsplanering	32

Mål 3: Företagsklimat och innovationskraft	40
Bilaga 3: Övriga styrdokument i staden av betydelse för näringslivets utveckling	45
Bilaga 4: Förklaringar av begrepp	46

Läsanvisning

- Avsnitt 1 Beskriver programmets målbild och mål för stadens näringslivsutveckling.
- Avsnitt 2 Beskriver strategier och insatser för att målbild och mål ska uppnås.
- Avsnitt 3 Beskriver syftet med detta program
- Avsnitt 4 Beskriver programmets utgångspunkter.
- Bilaga 1–4 Beskriver arbetsprocess, mål och indikatorer samt förklaringar av begrepp.

Sammanfattning

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program antogs mars 2018 av kommunfullmäktige. Syftet med programmet är att tydliggöra och stärka Göteborgs Stads samlade arbete gentemot näringslivet för att skapa goda förutsättningar för företagande.

Övergripande mål är 120 000 nya jobb räknat från 2016 till 2035. Vid 2022 års utgång har 40 000 nya jobb etablerats vilket innebär att 80 000 nya jobb kvarstår att etablera till 2035.

Arbetet bedrivs i sex strategiska områden. Det innebär att vi ligger i fas med vårt övergripande mål. Totalt 25 förvaltningar och bolag i staden deltar i arbetet. Handlingsplan 1 genomfördes 2019–2021 och omfattade 91 aktiviteter varav 95 % gick i mål. Handlingsplan 2 genomförs 2022–2023 innehåller 46 aktiviteter. December 2022 går 80 % av dem enligt plan men alla förväntas genomföras. Fram till 2035 planeras totalt åtta handlingsplaner vara genomförda. Programmet revideras 2023 för att sedan löpa 2023–2026, med möjlig revision vart fjärde år som initieras av Business Region Göteborg.

Arbetet följs upp av indikatorer som är kopplade till de tre målen i programmet. De är:

En av de storstadsregioner i Europa som

1. är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.
2. erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.
3. har bäst klimat för företagande och innovation.

Nedan syns förflyttning av indikatorerna efter fem års arbete. (2018–2022)

Indikatorer i näringslivsstrategiska programmet

	Indikatormål	Lång sikt (jämfört 5 år tillbaka)		
		Försämrats	Oförändrat	Förbättras
Mål 1	Arbetslöshet (GR)	2022 jmf 2018		
	Flyttnetto högutbildade (GR)	2020 jmf 2016		
	RCI (Västsvrige)			2019 jmf 2013
	BRP per capita (GR)			2019 jmf 2015
Mål 2	Euro per capita (Västsvrige)	2019 jmf 2015		
	Decoupling (GR)			2019 jmf 2015
	Folkmängd (LA Göteborg)			2021 jmf 2017
	Sysselsatta (LA Göteborg)			2021 jmf 2017
	Folkmängd (GR)			2021 jmf 2017
Mål 3	Sysselsatta (GR)			2021 jmf 2017
	Insiktsmätning (GR)			2021 jmf 2017
	Svenskt Näringslivs mätning (GR)			2022 jmf 2018
	FoU-utgifter per sysselsatt i privat sektor (VG)			2021 jmf 2017
	Varuexport per sysselsatt i privat sektor (GR)			2021 jmf 2017
	RIS (Västsvrige)			2021 jmf 2017

Källa: Göteborgs Stads Näringslivsstrategiska Program 2023–2035 – uppföljning år 2022 (basår: 2016)

För detaljerad beskrivning av varje indikator utveckling. Se bilaga 3.

Viktigaste förändringarna i det reviderade programmet:

I det reviderade programmet har hållbarhetsperspektivet samt agenda 2030 arbetats in i programmet. Stycket globala trender är helt omskrivet. Vad gäller process så har samarbetet inom Göteborgsregionen intensifierats då alla kommunfullmäktiga i Göteborgsregionen beslutat att arbeta mot samma mål.

1. Målbild och mål för stadens näringslivsutveckling

Målbild 2035

Utifrån de nyckelord för Göteborgs näringsliv 2035 som formulerades i dialogen med näringsliv och akademi, samt efter ett nära arbete med berörda förvaltningar och bolag inom staden, har en målbild för 2035 formulerats. Målbilden uttrycker stadens viljeinriktning för vad som ska uppnås genom det samlade arbetet med näringslivsutveckling fram till år 2035. Måläret är satt i samklang med andra beslutade styrdokument, som stadens trafikstrategi, utbyggnadsplan och grönplan, vilka samtliga tar sikte på år 2035.

Göteborg är en internationell förebild för förmågan att samarbeta – i en miljö där människor utvecklas och trivs. Näringslivet har fullt stöd från staden och kan känna stolthet över att verka i en av världens mest nytänkande storstadsregioner.

I målbilden uttrycks att Göteborg ska vara en internationell förebild för sin samverkansförmåga. Det innebär en utvecklad samverkan mellan staden, näringslivet, akademien och den ideella sektorn, samt med regionala aktörer, både nationellt och internationellt. Syftet med denna utvecklade samverkan är att skapa ett näringslivsklimat som präglas av nytänkande, där nya lösningar snabbt fångas upp och där människor kan utvecklas och trivas.

Målbilden uttrycker också att näringslivet ska ha fullt stöd från staden. Detta stöd kan bland annat manifesteras i det lilla, genom en effektiv handläggning av ärenden, positiva attityder och ett gott bemötande från både tjänstepersoner och politiker. Stödet kan också uttryckas i de övergripande processerna, till exempel genom en stadsplanering som skapar möjligheter för företag att växa, skolor som utvecklar bra kompetens, samt ett stort utbud av bostäder av olika slag.

Mål och indikatorer

Det övergripande målet för Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program är att skapa förutsättningar för:

Minst 120 000 fler jobb (2016 till 2035)

Med fler jobb avses minst 120 000 fler sysselsatta från 2016 till 2035 inom hela Göteborgsregionen. Det innebär en ambitionshöjning jämfört med den bedömda ökningen år 2016, 100 000 fler jobb, som förväntades med dåvarande befolkningsutveckling och sysselsättningsgrad.¹

Vid avräkning år 2019 hade Göteborgsregionen en ackumulerad jobbtillväxt motsvarande cirka 33 000 fler jobb mellan 2016 och 2019 (drygt 87 000 fler jobb kvar mot mål). Under covid-19-pandemins utbrott 2020 fick sig arbetsmarknaden i Göteborgsregionen en rejäl törn då drygt 12 500 jobb försvann sett till helåret. Därmed hade Göteborgsregionen vid avräkning år 2020 en ackumulerad jobbtillväxt på 20 500 fler jobb mellan 2016 och 2020 (cirka 100 000 fler jobb kvar mot det övergripande målet). 2021 har varit ett starkt år för arbetsmarknaden i Göteborgsregionen med cirka 18 000 fler jobb jämfört med år 2020. Vid avräkning 2021 var regionens ackumulerade jobbtillväxt mellan 2016 och 2021 drygt 38 000 fler jobb (drygt 80 000 fler jobb kvar mot det övergripande målet).

¹ En mer utförlig beskrivning av det övergripande målet för nuläget och hur vi räknat finns i Bilaga 2.

För att uppnå den långsiktiga målbilden och det övergripande målet, har tre underliggande mål formulerats. Målen tar fasta på de strategiska områden som det näringslevsstrategiska programmet omfattar. De tre underliggande målen är:

Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.

Mål 2: Samhällsplanering

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.

Mål 3: Företagsklimat och innovationskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

Till varje mål kopplas prioriterade indikatorer och önskvärt läge för dessa, för att kunna följa målens utveckling vid uppföljning. De prioriterade indikatorerna kommer kontinuerligt att ses över för att säkerställa att de mäter vad som avses, samt kompletteras om nya indikatorer uppkommer som är bättre lämpade för att mäta målluppfyllelse.

I följande stycken beskrivs vart och ett av målen, de prioriterade indikatorer som används för att följa målens utveckling, samt önskat läge för dessa indikatorer.²

Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.

Det första målet har fokus på människan och att tillvarata varje människas inneboende drivkraft och talang. För att Göteborgs Stad ska lyckas nå målet, krävs ett strategiskt arbete inom kompetensförsörjning och attraktionskraft.

Prioriterade indikatorer:

- Arbetslöshet
- Flyttnetto högutbildade
- Regional Competitiveness Index

Önskat läge:

- Arbetslösheten i Göteborg och Göteborgsregionen ska vara lägst bland svenska storstäder/storstadsregioner.
- Flyttnettot till Göteborgsregionen för högutbildade ska vara positivt för samtliga åldersspann.
- Göteborgsregionen³ ska ligga bland de tio bästa regionerna i EU enligt Regional Competitiveness Index (EU).

² En djupare analys av de prioriterade indikatorerna, nuläge och utveckling över tid finns i Bilaga 2.

³ Göteborgsregionen definieras här som NUTS2 Västsverige och består av Västra Götalands län och Hallands län.

Mål 2: Samhällsplanering

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.

Det andra målet har fokus att skapa en hållbar tillväxt ur samtliga dimensioner – den ekonomiska, den ekologiska och den sociala. För att Göteborgs Stad ska lyckas nå målet, krävs ett strategiskt arbete inom hela det regionala samhällsplaneringsområdet, inklusive infrastruktur, tillgänglighet, markberedskap och fysisk planering.

Prioriterade indikatorer:

- Produktivitet (BRP per invånare och BRP per sysselsatt)
- Gapet mellan BRP-tillväxt och CO₂-utsläpp ska fortsätta öka över tid i Göteborgsregionen. Gapet ska drivas av ökad ekonomisk tillväxt parallellt med kraftigt minskade CO₂-utsläpp. Sysselsättningsgraden bland utrikes födda ska öka i motsvarande takt som den ekonomiska tillväxten.
- CO₂-utsläpp i absoluta tal samt per invånare
- Antal invånare och sysselsatta i Göteborgs lokala arbetsmarknadsregion respektive Göteborgsregionen

Önskat läge:

- Göteborgsregionens produktivitet ska öka i samma takt som, eller snabbare än, liknande storstadsregioner⁴ i Europa.
- Gapet mellan BRP-tillväxt och CO₂-utsläpp ska fortsätta öka över tid i Göteborgsregionen. Gapet ska drivas av ökad ekonomisk tillväxt parallellt med kraftigt minskade CO₂-utsläpp. Sysselsättningsgraden bland utrikes födda ska öka i motsvarande takt som den ekonomiska tillväxten.
- Göteborgsregionens totala CO₂-utsläpp ska minska kraftigt över tid - se Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram.

Göteborgs lokala arbetsmarknad ska utvidgas och Göteborgsregionen ska förtätas enligt målen i GR:s regionala utvecklingsplan "Hållbar tillväxt", som säger att:

- Göteborgs lokala arbetsmarknad ska omfatta 1,75 miljoner invånare år 2030.
- Göteborgs stadskärna ska mellan 2012 och 2030 stärkas med ytterligare 45 000 boende och 60 000 arbetstillfällen.
- Utöver att stärka Göteborgs stadskärna ska det sammanhängande stadsområdet, huvudstråken och kustzonens större tätorter stärkas med 135 000 boende och 50 000 arbetstillfällen fram till samma tidpunkt.

⁴ Liknande storstadsregioner avser här t ex Stuttgart, München, Helsingfors, Wien, Oslo, Stockholm, Öresundsregionen, Hamburg och Milano.

Mål 3: Företagsklimat och innovationskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

Det tredje målet har fokus på näringslivsklimatet och att skapa gynnsamma förutsättningar för nya företag att etableras, befintliga företag att växa och innovationer att utvecklas. För att Göteborgs Stad ska lyckas nå målet, krävs ett strategiskt arbete inom företagsklimat och innovationskraft.

Prioriterade indikatorer:

- Företagsklimat
- Utgifter för forskning och utveckling (FoU) i företag samt exportvärde per sysselsatt i företag
- Regional Innovation Scoreboard (EU)

Önskat läge:

- Göteborgs Stad och Göteborgsregionen ska ha bäst företagsklimat bland de svenska storstäderna respektive storstadsregionerna enligt Sveriges Kommuner och Regioners Insiktsmätning och andra mätningar, som Svenskt Näringslivs sammanfattande omdöme.
- Göteborgsregionens⁵ företag ska ha ett bättre resultat vad gäller utgifter för att bedriva FoU i relation till liknande storstadsregioner i Europa.
- Göteborgsregionens företag ska ha högst FoU-utgifter per sysselsatt och högst varuexportvärde per sysselsatt bland svenska storstadsregioner.
- Göteborgsregionen⁶ ska rankas som "innovationsledare" enligt EU:s Regional Innovation Scoreboard.

⁵ Göteborgsregionen definieras här som NUTS2 Västsverige och består av Västra Götalands län och Hallands län.

⁶ Även här definieras Göteborgsregionen som NUTS2 Västsverige och består av Västra Götalands län och Hallands län.

2. Sex strategier för att stärka näringslivets förutsättningar

Utifrån de utmaningar som Göteborg och regionen står inför, samt de prioriteringar som framkommit i dialogen med näringsliv och akademi, har sex strategiska områden identifierats. För att Göteborgs Stad ska lyckas uppnå målbild och mål, måste ett strategiskt arbete drivas inom samtliga dessa områden:

- Kompetensförsörjning
- Attraktionskraft
- Infrastruktur och tillgänglighet
- Markberedskap och fysisk planering
- Företagsklimat
- Innovationskraft

Utmaningsdrivna strategier med globala mål

De sex strategiska områdena tar sin utgångspunkt i de utmaningar som identifierats i BRG:s skrift Näringsliv och Tillväxt 2022. Sedan 2020 har vi även närmat oss Agenda 2030 i vår process att implementera programmet. Vi har identifierat åtta övergripande mål i Agenda 2030 som programmet i första hand har bäring på.

I Tabell 4.1 har vi synliggjort inom vilket strategiskt område vi adresserar vilka utmaningar respektive Agenda 2030-mål. Ett exempel är arbetet inom det strategiska området "Kompetensförsörjning". Här relaterar "Kompetensförsörjning" till Göteborgsregionens två utmaningar "Utbilda, behålla och attrahera kompetens" samt "Öka delaktigheten på arbetsmarknaden". Samma strategiska område relaterar också till Agenda 2030 och de globala målen "God utbildning för alla", "Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt", "Minskad ojämlikhet" och "Genomförande och globalt partnerskap".

Samhällsvinsterna av att aktivt arbeta strategiskt inom de olika områdena skapar bättre förutsättningar för en ökad produktivitet, minskad miljöpåverkan samt bättre förutsättningar för en ökad inkludering.

TABELL 4.1 HUR GÖTEBORGSREGIONENS UTMANINGAR SAMT GLOBALA MÅL I AGENDA 2030 RELATERAR TILL STRATEGISKA OMRÅDEN

		Strategiska områden					
		Kompetensförsörjning	Attraktionskraft	Infrastruktur	Markberedskap	Företagsklimat	Innovationskraft
Utmanningar för Göteborgsregionen	Utbilda, behålla och attrahera kompetens						
	Öka delaktigheten på arbetsmarknaden						
	Planera för tillväxt						
	Möta klimatutmaningen – med näringslivet						
	Stärka arbetsmarknadsregionen och Göteborgs stadskärna						
	Stärka regionens globala tillgänglighet						
	Fler växande små och medelstora företag						
	Förbättra företagsklimatet						
	Stärka resurserna inom FoU						
Globala mål i Agenda 2030	God utbildning för alla (4)						
	Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (8)						
	Hållbar industri, innovationer och infrastruktur (9)						
	Minskad ojämlikhet (10)						
	Hållbara städer och samhällen (11)						
	Hållbar konsumtion och produktion (12)						
	Fredliga och inkluderande samhällen (16)						
	Genomförande och globalt partnerskap (17)						
Samhälls- vinster	Ökad produktivitet						
	Minskad miljöpåverkan för mindre klimatpåverkan						
	Ökad inkludering						

Specifika och strategiska insatser

Inom varje strategiskt område anges en huvudstrategi och ett antal insatser för att genomföra huvudstrategin. Dessa strategier och insatser är *specifika* för det näringslivsstrategiska programmet och finns inte lika tydligt uttryckta i något annat av Göteborgs Stads styrande dokument och program.

På motsvarande sätt innehåller Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program inte strategier och insatser som redan omfattas av befintliga styrande dokument och program. Insatser för att skapa en trygg stad med social hållbarhet och bygga fler bostäder hör till denna kategori och finns därför inte med bland insatserna i det näringslivsstrategiska programmet, även om det är av största vikt för näringslivet att dessa insatser genomförs.

Särskilt betydelsefullt är också att det finns ett väl fungerande utbildningssystem av hög kvalitet, där en attraktiv internationell skola har stor betydelse för näringslivets möjligheter att rekrytera

internationell kompetens. Även denna typ av insatser inryms i andra styrdokument och är därför inte inkluderade i det näringslivsstrategiska programmet.

Insatserna i programmet är vidare av *strategisk* snarare än operativ karaktär. Det operativa genomförandet av programmet, samt vilka konkreta åtgärder som ska vidtas, kommer att beskrivas i separata handlingsplaner då programmet är beslutat. Berörda nämnder och styrelser tar fram dessa inom ramen för sina uppdrag. Utifrån dialogen med näringsliv och akademi, är det avgörande att det operativa genomförandet präglas av mod, nytänkande, handlingskraft och samverkan. Dessa fyra aspekter bör genomsyra arbetet inom samtliga strategiska områden.

I följande stycken beskrivs vart och ett av de strategiska områdena, dess huvudstrategier samt insatserna de omfattar.

Strategi 1: Kompetensförsörjning

Göteborg tillvaratar och attraherar kompetens.

Tillgång till arbetskraft med relevant kompetens är en av de viktigaste förutsättningarna för att näringslivet i Göteborg ska vara konkurrenskraftigt och fortsätta utvecklas. För att säkra morgondagens kompetensförsörjning ska Göteborgs Stad arbeta aktivt med att identifiera och tillvarata den kompetens som redan finns här, samt attrahera kompetens nationellt och globalt.

Det gör Göteborgs Stad genom att:

1. Utveckla skola-näringslivssamverkan och låta entreprenörskap löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.
2. Utveckla relevanta utbildningar som arbetslivet efterfrågar på alla nivåer.
3. Aktivt stödja utvecklingen av akademin i staden.
4. Utveckla möjligheten till fortbildning och kontinuerligt lärande på arbetsplatsen.
5. Verka för bättre matchning och snabbare validering av kompetenser tillsammans med näringslivet för ökad delaktighet på arbetsmarknaden.
6. Satsa aktivt på att tillvarata och attrahera internationell kompetens och stödja initiativ som stärker den internationella gemenskapen (international community) i staden.

Strategi 2: Attraktionskraft

Göteborg är en attraktiv plats att verka och bo i, samt besöka.

Tillväxten har en regional logik och det är regioner snarare än kommuner som konkurrerar om kompetens och kapital. Som navet i Göteborgsregionen är därför Göteborgs attraktionskraft avgörande. Göteborg ska vara en plats som är attraktiv att verka och bo i, samt besöka. För att vara det behöver Göteborgs Stad både leverera en god samhällsservice och förmedla berättelsen om Göteborg som en attraktiv plats.

Det gör Göteborgs Stad genom att:

1. Utarbeta en välutvecklad process för att attrahera investeringar och stödja företagsetableringar.
2. Aktivt marknadsföra staden genom att utveckla berättelsen om Göteborg och det utvecklingssprång vi befinner oss i.

3. Skapa tillåtande miljöer som främjar entreprenörskap och där gräsrotsinitiativ får möjlighet att utvecklas.

Strategi 3: Infrastruktur och tillgänglighet

Göteborg har en fungerande infrastruktur och god tillgänglighet.

Med sitt geografiska läge mitt emellan Oslo och Köpenhamn, samt med hamnen som porten mot världen, har Göteborg en stark position som internationell logistiknod. För att stärka positionen ytterligare, ska Göteborgs Stad fortsätta utveckla en fungerande infrastruktur med god tillgänglighet för både människor och gods – såväl inom staden och regionen som till och från regionen.

Det gör Göteborgs Stad genom att:

1. Fortsätta utveckla Göteborg som Skandinaviens logistiknav, med Göteborgs Hamn och Göteborg Landvetter Airport som centrala hubbar.
2. Verka för effektiva, hållbara resor med alla trafikslag inom både stad och arbetsmarknadsregion.
3. Tillvarata Göteborgs unika kompetens inom hållbara transportsystem och mobilitetslösningar och låta det prägla stadens omvandling.
4. Stödja omställningen till en smart stad genom att tillvarata digitaliseringens möjligheter.

Strategi 4: Markberedskap och fysisk planering

Göteborg erbjuder bra lokaler och verksamhetsmark i rätt lägen.

Göteborg befinner sig i ett utvecklingssprång där mångmiljardbelopp kommer att investeras de närmaste tjugo åren. För att underlätta näringslivets etablering och expansion, behöver Göteborgs Stad, tillsammans med Göteborgsregionen, planera för tillväxt. Bland annat genom att skapa förutsättningar för fastighetsmarknadens aktörer att kunna utveckla lokaler för näringslivets behov, samt att i stadens planering erbjuda verksamhetsmark i lägen som stärker utvecklingen av en hållbar region.

Det gör Göteborgs Stad genom att:

1. Bedriva en mark- och lokalförsörjning med insikt om näringslivets etablerings- och expansionsbehov.
2. Stärka och utveckla strategiska lägen som möter näringslivets behov av tillväxt.
3. Utarbeta ändamålsenliga detaljplaner som fungerar för ett föränderligt näringsliv, vilket möjliggör snabbare etableringar och skapar förutsättningar för att arbeta nytänkande med stadens rum.

Strategi 5: Företagsklimat

I Göteborg är det enkelt att driva företag.

Ett positivt företagsklimat är en förutsättning för att näringslivet ska fortsätta välja Göteborg som bas för etablering och expansion. I Göteborg ska det vara enkelt att driva företag, det är ledstjärnan för alla våra kontakter med företagen. Varje möte ska präglas av ett positivt bemötande, vi ska alltid ha kunden i fokus och vi ska ha god kunskap om stadens erbjudande till företagen. Vid inköp och upphandling är det viktigt att små och medelstora företag ges rimliga möjligheter att delta.

Det gör Göteborgs Stad genom att:

1. Arbeta aktivt med attityder till och förståelse för företag och företagande hos politiker och tjänstemän.
2. Arbeta systematiskt med att förenkla stadens processer ur ett näringslivsperspektiv.
3. Tillse att stadens beslut i relevanta frågor innehåller en analys om hur det påverkar näringslivet.
4. Arbeta i samverkan med externa aktörer för att stödja nyföretagande samt utveckling av små och medelstora företag.

Strategi 6: Innovationskraft

Göteborg stärker näringslivets förutsättningar för innovation.

Göteborg är navet i Sveriges viktigaste industriregion och basen för flera globala, kunskapsintensiva tillverkningsföretag. Det skapar unika förutsättningar för staden att vara testarena för utveckling av ny teknik, nya processer och affärsmodeller som kan lösa framtidens samhällsutmaningar. Göteborgs Stad ska stödja denna utveckling genom att stärka näringslivets förutsättningar för innovation och vara öppen för innovationer inom stadens verksamheter.

Det gör Göteborgs Stad genom att:

1. Initiera, utveckla och samordna klusterinitiativ och strategiska samverkansprojekt där kompetenser korsbefruktas.
2. Positionera staden som internationellt ledande test- och demomiljö för hållbara lösningar på samhällsutmaningar.
3. Stärka Göteborgs position som den innovativa motorn i svensk industri.
4. Satsa aktivt på kreativa näringar som katalysator för innovation.

3. Syftet med detta program

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program beskriver hur staden ska arbeta med strategiska näringslivsfrågor på ett konkret, långsiktigt och målinriktat sätt. Syftet med programmet är att tydliggöra och stärka Göteborgs Stads samlade arbete gentemot näringslivet för att skapa goda förutsättningar för företagande.

Programmet tar sin utgångspunkt i staden Göteborgs centrala roll i hela Göteborgsregionens utveckling och stadens betydelse för utvecklingen av Sverige som nation. Öppenhet för omvärlden och samarbete över gränser är grundläggande principer som både Göteborgs Stad och näringslivet omfattas av. I programmets perspektiv finns också ett ömsesidigt beroende och ett bra samarbetsklimat mellan alla kommuner i Göteborgsregionen.

Programmets målbild uttrycker stadens viljeinriktning för vad som ska uppnås genom det samlade arbetet med näringslivsutveckling fram till år 2035. Programmet innehåller konkreta mål och strategier för hur Göteborgs Stad ska arbeta för att uppnå målbilden.

Programmet togs fram 2017 i nära dialog med näringsliv, akademi, andra regionala aktörer med kopplingar till näringslivet, samt stadens förvaltningar och bolag som har täta kontakter med näringslivet.

Den första programperioden 2018–2022 har präglats av ett förstärkt samarbete med kommunerna i Göteborgsregionen samt en formaliserad dialog med näringslivet.

Vem omfattas av programmet

Det näringslivsstrategiska programmet är ett av stadens övergripande styrdokument och gäller för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser. Programmet antogs i mars 2018. Denna version är den reviderade versionen. Programmet revideras 2023 för att sedan löpa 2023–2026, med möjlig revision vart fjärde år som initieras av Business Region Göteborg.

Bakgrund

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för både stadens och regionens utveckling. Företagen skapar arbetstillfällen och tillväxt, staden skapar flera av de förutsättningar som näringslivet behöver för att utvecklas och växa. Göteborgs Stads arbete med näringslivsfrågor är därför av strategisk betydelse och inom staden finns många olika aktörer med ett konkret näringslivsuppdrag kopplat till det egna grunduppdraget.

Mot bakgrund av detta gav kommunfullmäktige 2016 Business Region Göteborg AB och kommunstyrelsen i uppdrag att, i samverkan med berörda aktörer i Göteborgs Stad och Göteborgsregionen, ta fram ett näringslivsstrategiskt program som tydliggör stadens samlade arbete gentemot näringslivet för att skapa goda förutsättningar för företagande.⁷

Koppling till andra styrande dokument

Styrdokument på övergripande nivå

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program tar sin utgångspunkt i att Göteborg är en hållbar stad som är öppen för världen. Hållbar tillväxt är en grundläggande förutsättning som genomsyrar hela programmet. En tillväxt med minskad miljöpåverkan, som ger förutsättningar för bättre välfärd.

På en övergripande nivå relaterar programmet till Göteborgs Stads budget, som beslutas i kommunfullmäktige och är överordnad alla andra styrdokument.

Utöver styrande dokument inom Göteborgs Stad, relaterar programmet på en övergripande nivå också till styrdokument som Göteborgsregionens kommunalförbunds strategisk inriktning 2020–2023 samt Hållbar tillväxt. Dessutom relaterar programmet till Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland

⁷ Enligt beslut i kommunfullmäktige 2016-09-08

2021–2030. Båda dessa dokument omfattar åtgärder som bidrar till att stärka näringslivets förutsättningar i regionen.

Styrdokument inom strategiska områden

Inom de sex strategiska områden som det näringslivsstrategiska programmet omfattar finns också kopplingar till en rad styrdokument, till exempel:

- **Kompetensförsörjning**
Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026
- **Attraktionskraft**
Göteborgs Stads program för destinationsutveckling 2022–2030
Göteborgs Stads kulturprogram
- **Infrastruktur och tillgänglighet**
Göteborg 2035 Trafikstrategi för en nära storstad
Regional transportinfrastrukturplan för Västra Götaland 2022–2033
Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030
Göteborgs Stads Elektrifieringsplan 2022 – 2030
Göteborgs Stads Energiplan 2022–2030
- **Markförsörjning och fysisk planering**⁸
Översiktsplan för Göteborgs Stad 2022
Strategi för utbyggnadsplanering 2014–2035
Grönstrategi för en tät och grön stad 2014–2035
- **Företagsklimat**
Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling
- **Innovationskraft**
Göteborgs Stads innovationsprogram 2018–2023

(Flera av de styrande dokumenten har beröringspunkter till flera av de strategiska områdena.)

⁸ En plan för ett hållbart livsmedelsystem ur ett cirkulärekoniskt perspektiv är under framtagande och är en av de styrande dokument att förhålla sig till inom område markberedskap.

De styrande dokument som programmet har kopplingar till innehåller sammantaget ett mycket stort antal mål. Det finns därför en uppenbar risk att målkonflikter kan uppstå. Potentiella målkonflikter ska bedömas, prioriteras och hanteras i det efterföljande arbetet med att ta fram handlingsplaner inom programmet.

Genomförande och uppföljning av programmet

Business Region Göteborg AB (BRG) har ett övergripande samordningsansvar för programmets genomförande. Det innebär att BRG, i samråd med berörda nämnder och styrelser, ska säkerställa att handlingsplaner tas fram och genomförs inom de sex strategiska utvecklingsområdena. BRG:s uppdrag är här att koordinera och stödja arbetet. Följande nämnder och styrelser har delansvar inom respektive strategiskt område:

- **Kompetensförsörjning**
Nämnden för arbetsmarknad och vuxenutbildning, utbildningsnämnden, grundskolenämnden, förskolenämnden, socialnämnden Centrum samt styrelserna för Framtiden AB, Göteborg & Co AB och Business Region Göteborg AB samt Göteborgsregionens kommunalförbund, GR.
- **Attraktionskraft**
Kulturnämnden samt styrelserna för Göteborg & Co AB, Higab AB och Business Region Göteborg AB.
- **Infrastruktur och tillgänglighet**
Stadsbyggnadsnämnden, stadsmiljönämnden, exploateringsnämnden, samt styrelserna för Göteborg Energi AB, Parkeringsbolaget AB, Göteborgs Hamn AB och Business Region Göteborg AB.
- **Markberedskap och fysisk planering**
Stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden samt styrelserna för Göteborgs Hamn AB, Higab AB och Business Region Göteborg AB.
- **Företagsklimat**
Miljö och klimatnämnden, stadsbyggnadsnämnden, exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden, nämnden för demokrati och medborgarservice, nämnden för inköp och upphandling, förbundsstyrelsen för Räddningstjänsten Storgöteborg samt styrelsen för Business Region Göteborg AB.
- **Innovationskraft**
Nämnden för inköp och upphandling, stadsbyggnadsnämnden, miljö- och klimatnämnden, kulturnämnden samt styrelserna för Lindholmen Science Park AB, Sahlgrenska Science Park AB, Johanneberg Science Park AB och Business Region Göteborg AB.

BRG ansvarar för uppföljning av handlingsplanerna och redovisar programmets måluppfyllelse till kommunfullmäktige i samband med programmets revidering 2023 och därefter vart fjärde år. En årlig uppföljning av programmet redovisas i BRG:s verksamhetsberättelse. Som grund för denna uppföljning redovisar respektive nämnd/styrelse som har delansvar årligen resultatet av handlingsplanernas arbete inom respektive strategiskt område till BRG, som koordinerar och sammanställer uppföljningen.

Sedan 2018 har tvååriga handlingsplaner upprättats. Den första gällde 1 juli 2019–31 december 2021 och innehöll 91 aktiviteter. 95 procent av dem genomfördes. Den andra implementeras nu och gäller 2022–2023. Den innehåller 46 aktiviteter. Inför varje handlingsplan görs en omvärldsanalys och prioritering av vilka indikatorer som handlingsplanen ska fokusera på. De aktiviteter som ingår i respektive handlingsplan formuleras av de förvaltningar och bolag som ska ansvara för respektive aktivitet. Slutligen görs avstämningar med alla de nämnder och styrelser som har delansvar i

implementeringen av programmet innan handlingsplanen sjösätts.

De övergripande indikatorerna för programmet uppföljs årligen och presenteras för kommunstyrelsen och BRG:s styrelse. Hur indikatorerna utvecklats går att följa i bilaga 2.

Andra aktörer

För att lyckas med de strategier och mål programmet omfattar behöver dialog och samverkan ske med ett antal andra offentliga aktörer, bl.a Länsstyrelsen, Västra Götalandsregionen och dess kommuner, Trafikverket, med flera

Samverkan med näringslivet vid implementering av programmet

Då programmet togs fram 2017 utgick vi från de inspel vi fått från näringslivet i ett 40-tal dialoger. För att stämma av framdriften av programmet genomförs årligen ett stormöte med näringslivet, akademien och arbetsmarknadens organisationer. Stormötet arrangeras i samverkan med referensorganisationerna till programmet. De är Västsvenska Handelskammaren, Företagarna, Svenskt Näringsliv, LO, Unionen, Göteborgs universitet, Chalmers tekniska högskola och studentforum. De företag som deltar i stormötet rekryteras av Västsvenska Handelskammaren, Svenskt Näringsliv och Företagarna. Studenterna som deltar rekryteras av studentforum.

Två till tre gånger per år genomförs även strategisk näringslivsdialog. Då träffar representanter från kommunstyrelsen åtta företagsledare samt akademien för att diskutera en av de sex strategiska områden i programmet.

Inom ett flertal aktiviteter i respektive handlingsplan framgår hur näringslivet bidrar i arbetet.

4 Utgångspunkter

Tillväxt genom förnyelse

Ekonomisk tillväxt innebär att det samlade mervärdet från varor och tjänster ökar över tid. Det finns flera drivkrafter som gör att den ekonomiska tillväxten ökar. Några av de vanligaste är:

- incitament för att komma i kapp/förbi
- ökad konsumtion till följd av befolkningstillväxt (trend)
- förnyelse, det vill säga att med bättre produktionsmetoder och ökad produktivitet skapa varor och tjänster mer hållbart – för företag, miljö och arbetstagare.

Den ekonomiska tillväxt vi eftersträvar här drivs av förnyelse.

Göteborgsregionens företag har en stor förmåga att bedriva forskning och utveckling (FoU) på eget initiativ. Från tidigare empiriska studier uppvisas starka bevis för ett positivt samband mellan FoU i företag och förnyelse genom stärkt innovationspotential. Studierna visar också att om företagen ökar sin FoU så stärks även deras exportkapacitet, produktivitet, investeringsbenägenhet och hållbarhetsförmåga.

Därmed kan FoU-verksamheter i företag ses som strategiskt viktiga för en region då de ger stora spridningseffekter till övriga ekonomin i form av miljö- och klimatmässigt bättre produktionsmetoder, fler arbetstillfällen, stärkt produktivitet och en större internationell marknad. Offentliga aktörer kan åstadkomma mycket, bland annat genom att stödja och samverka med företag och akademi och därigenom understödja bildandet av starka kluster. Fler delade innovationsmiljöer kan skapas där varor, tjänster och produktionsprocesser kan testas i verkliga miljöer. I detta avseende är mötesplatser viktiga, för att samla FoU-kraften och verka tillsammans.

Målet är att tillsammans stärka Göteborgsregionens position som en världsledande region vars innovationer driver framtidens hållbara tillväxt – genom förnyelse.^{9,10} Våra varor, tjänster och processer har hela världen som marknad – med förutsättningar om att de är både miljösmapta och klimateffektiva. Genom vår kunskap om förnyelse kan vi i Göteborgsregionen bidra till en mer hållbar konsumtion och produktion med cirkulära affärsmodeller världen över och samtidigt få vår region att växa ekonomiskt. Genom att exportera våra innovationer, så att fler kan ta del av resultatet från vår kunskap och våra teknologier, kan vi stärka den globala hälsan.

Globala trender

Ett starkt näringsliv med framgångsrika företag är en förutsättning för både stadens och regionens utveckling. Göteborgsregionen har ett starkt, diversifierat näringsliv som agerar på en global marknad. Därmed påverkas både näringslivet, staden och hela Göteborgsregionen av ett antal globala megatrender, som det näringslivsstrategiska programmet förhåller sig till.

Klimatutmaningen

En av vår tids stora frågor rör klimatförändringarna och hur länder världen över aktivt ska bidra till att minska de globala CO₂-utsläppen. Medvetenheten kring klimatförändringarna har fått stor spridning via media och tagit allt större plats på den politiska agendan (FN:s Agenda 2030). Även organisationers (till exempel Världsnaturfonden och Greenpeace) och enskilda personers (bland annat Greta Thunberg) kamp för klimatet har bidragit starkt till den ökade klimatmedvetenheten. Dagens vanor att konsumera och producera behöver snabbt förändras till att bli mer hållbara framåt. Fossila energikällor behöver fasas ut och ersättas med förnybar energi. Utvecklingen mot en mer cirkulär

⁹ Miljö och klimatnämnden ansvarar nu för att ta fram en Plan för ett hållbart livsmedelsystem ur ett cirkulärekonomiskt perspektiv

¹⁰ Företagens FoU i Väst (2020), analysrapport av Business Region Göteborg.

ekonomi och delningsekonomi ger upphov till helt nya affärsmodeller, som också kommer att vara en viktig del av lösningen som leder till ett minskat klimatavtryck.

Teknologi, digitalisering och omställning

Sedan 2010-talets början har den teknologiska utvecklingen gått allt snabbare, vilket har påskyndat digitaliseringens integrering i samhället. Aldrig någonsin har hushåll i allmänhet och företag varit mer uppkopplade än de är i dag. Allt fler varor och tjänster är helt beroende av teknisk hård- och mjukvara. Vissa varor och tjänster, med bara några år på nacken, har en prestanda som inte klarar dagens teknikkrafter. Flertalet branscher, däribland fordonsindustrin, står inför en omfattande omställning. Integrering av AI för ökad effektivisering och 5G är några av de stora teknologierna som står på kö för att implementeras brett. För att industrin ska bli mer smart och mer hållbar måste den klara just denna teknikomställning. Utöver den snabba teknologiska utvecklingen och den digitaliseringsvåg som nu sveper över samhället finns också ett omfattande kompetensomställningsbehov inom flertalet branscher. Bland annat kommer behovet inom fordonsindustri, bilverkstäder, logistik och detaljhandel att förändras kraftigt de närmaste tio åren.

Från globalisering till re-shoring

Globaliseringen har sedan mitten på 1990-talet drivits på av multinationella företag genom deras möjlighet att tillgängliggöra både kapital och arbetskraft globalt. På senare år har dock denna trend sakteligen vänt då allt fler företag haft intentioner att se över sina värdekedjor. Förutom utmaningar som långa ledtider i leveranser, spridning av teknologiska hemligheter, hållbarhetsperspektiv och kommunikationssvårigheter med underleverantörer i utlandet så har framför allt covid-19-pandemin satt företagets långa leverantörskedjor på prov. För att säkra företagets slutproduktion krävs kortare avstånd mellan producent och underleverantör och i vissa fall även hemflyttning av viktiga produktionsinsatser.

Förändrad geopolitisk situation påverkar ekonomin

Under det senaste året har den geopolitiska situationen i Europa och i vårt närområde förändrats i grunden. Det fulla konsekvenserna av detta kan vi inte överblicka idag men behöver bevakas noga framöver. På det ekonomiska planet har vi redan sett kraftigt ökade energipriser, inflation och ökad osäkerhet om framtiden vilket just nu slår hårt mot ekonomin i hela Europa.

Förbättrad tillgänglighet och infrastruktur

Befolkningstäta regioner är unika platser för tillväxt och förnyelse. Det är också i dessa regioner som utbudet och efterfrågan är som störst. I takt med att kunskapsinnehållet inom produktionen ökar, blir tillgången till olika arbetskraftskompetenser allt viktigare för regionens möjlighet att växa. Bättre tillgänglighet och kortare pendlingssträckor inom en större arbetsmarknadsregion innebär ett större utbud av individer med arbetskraftskompetens. Därmed ökar sannolikheten för företag att hitta rätt arbetskraft.

Med teknikens framfart har efterfrågan på elektricitet ökat kraftigt från både hushåll och företag. Världen har blivit mer elektrifierad. 5G och AI har gjort att industrin fått bättre förutsättningar för att kraftigt kunna effektivisera produktionen genom automatisering. Fler fabriker vill ställa om från fossil energi till förnybar el. Samtidigt har hushållens elförbrukning ökat avsevärt i och med större tillgång till modern hårdvara, bland annat har antalet elbilar ökat kraftigt den senaste femårsperioden. Klarar den underliggande nätinfrastrukturen i Sverige den ökade efterfrågan från både företag och hushåll? Den underliggande svenska nätinfrastrukturen är gammal och kräver upprustning samt har ett stort behov av att byggas ut för att klara en kapacitetshöjning som tillfredsställer den ökade efterfrågan.

Regionalt perspektiv; Göteborgsregionen

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program har ett regionalt perspektiv där Göteborg är motor i Göteborgsregionens och hela Västsveriges utveckling. Det regionala perspektivet utgår från Göteborgsregionens (GR:s) strategi "Hållbar tillväxt"¹¹.

GR:s 13 medlemskommuner verkar för att Göteborgsregionen ska vara en stark och hållbar tillväxtregion i Europa – en region som är attraktiv att leva och verka i samt besöka. En bärande del av denna utveckling är att stärka regionens kärna Göteborg. Kärnan utgörs av de centrala delarna av Göteborg som är lätt att nå från hela Göteborgsregionen.

Kärnans utveckling är av central betydelse för hela Göteborgsregionens utveckling. Det är en gemensam uppgift att verka för att skapa en attraktiv och lättillgänglig regional kärna, som utgörs av de centrala delarna av Göteborg. Här finns regionens bästa tillgänglighet till kommersiell service, kultur, nöjen och offentlighet, men också regionens största koncentration av arbetsplatser och en stor potential att skapa ett starkt nav för hela regionens och Västsveriges utveckling.

Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program har fokus på det gemensamma ansvaret att utveckla Göteborgsregionen, då det omfattar strategiska insatser för att stärka Göteborgs attraktionskraft och tillgänglighet. Målen i det näringslivsstrategiska programmet är formulerade i samklang med GR:s strategiska mål för 2030, som säger att:

- Göteborgs lokala arbetsmarknad ska år 2030 omfatta 1,75 miljoner invånare.
- Göteborgs stadskärna ska mellan 2012 och 2030 stärkas med ytterligare 45 000 boende och 60 000 arbetstillfällen.
- Utöver att stärka Göteborgs stadskärna ska det sammanhängande stadsområdet, huvudstråken och kustzonens större tätorter till samma tidpunkt stärkas med 135 000 boende och 50 000 arbetstillfällen.

Genom samstämmiga mål och strategier för ökad attraktionskraft och tillgänglighet för regionens kärna Göteborg, harmonierar det näringslivsstrategiska programmet för Göteborgs Stad med den av GR överenskomna stukturbilden och strategin för hållbar tillväxt i GR.¹²

Sedan programmet antogs av kommunfullmäktige i Göteborg mars 2018 har ett antal workshops och dialoger genomförts i alla kommuner i Göteborgsregionen. Det har lett till att alla kommuner vid 2021 års utgång i högsta beslutande instans beslutat att arbeta med programmets övergripande mål, de 6 strategierna och 15 av de 25 insatser som syns i programmet. Det lägger en stark grund för gemensamt arbete i Göteborgsregionen.

¹¹ GR Hållbar tillväxt. Mål och strategier med fokus på regional struktur. Antagen av förbundsfullmäktige juni 2013.

¹² I bilaga 2 framgår målen utfall tom 2021.

Lokala förutsättningar

Utöver de globala trender som påverkar näringslivet och staden, samt det regionala perspektivet, tar programmet också utgångspunkt i Göteborgs lokala förutsättningar – både dess styrkor och dess utmaningar.

Göteborgsregionens styrkor

Göteborgsregionen är en av Europas mest snabbväxande storstadsregioner och befinner sig just nu mitt i ett utvecklingssprång, som drivs av stora investeringar i forskning och utveckling samt i regionala byggprojekt. Mellan 2016 och 2035 bedöms den totala investeringsvolymen i infrastruktur och annat byggande i Göteborgsregionen uppgå till cirka 1 000 miljarder kronor.¹³

I internationella jämförelser hamnar Göteborgsregionen, som i dessa jämförelser representeras av den större geografiska Västsverige, högt när det gäller innovationspotential och konkurrenskraft, vilket illustreras av nedanstående punkter.

- **Innovationer (källa: EU-kommissionen)**

EU Regional Innovation Scoreboard 2021

Innovationsledare bland 253 regioner

Mäter innovationsförmågan i europeiska regioner. Västsverige framstår i rapporten som en innovationsledare i Europa. Bland annat får regionen högt betyg för:

- Välutbildad befolkning
- Export av högteknologiska varor
- Process- och produktinnovationer inom SME
- Ökande sysselsättning inom kunskapsbaserade yrken

- **Konkurrenskraft (källa: EU-kommissionen)**

Regional Competitiveness Index 2019

Plats 35 av 268 regioner

Mäter hur nära EU:s regioner är sina målstrategier för att uppnå förbättrad konkurrenskraft. Västsverige möter alla sina uppsatta EU-mål och får bland annat positivt omdöme för:

- Stark arbetsmarknad
- Högutbildad befolkning
- Teknologiska färdigheter och innovationspotential

Göteborgsregionens höga placering på internationella rankinglistor bygger på en rad styrkor ur ett näringslivsperspektiv, som också framkommit i dialogen med näringsliv och akademi i samband med programmets framtagande. Följande styrkor betonades särskilt i dialogen.¹⁴

¹³ Fakta och statistik om Göteborgsregionens näringsliv 2022. Business Region Göteborg, 2022.

¹⁴ Fakta och statistik som beskriver respektive styrka kommer från Näringsliv & Tillväxt 2022, samt Fakta och statistik om Göteborgsregionens näringsliv 2022, Business Region Göteborg.

Det geografiska läget

Göteborgsregionens strategiska läge i Skandinavien, en internationell flygplats och Skandinavien största hamn gör regionen tillgänglig för internationell arbetskraft, investerare och affärspartners. Inom en radie av 50 mil finns 70 procent av Nordens samlade industri.

Här finns Göteborgs Hamn, en viktig länk mellan Atlanten och Östersjöområdet, vars huvudsakliga upptagningsområde omfattar länderna i Norden och Baltikum. Korta avstånd mellan hamn och lager ger låga logistikkostnader och ett 25-tal direktlinjer för godståg mellan Göteborgs Hamn och olika inlandsterminaler i Sverige och Norge sparar på miljön.

I Göteborgsregionen finns även tillgång till internationell flygfrakt. På Göteborg Landvetter Airport finns godsterminaler och lager i nära anslutning till flygplatsen vilket ger den snabbaste omlastningen av gods i hela Europa. Sammantaget gör detta Göteborgsregionen till Sveriges främsta logistiknav.

Ett diversifierat näringsliv

Göteborgsregionen har varit Skandinavien nav för global handel sedan 1700-talet. Inom Göteborgsregionen finns i dag allt från multinationella företag till småföretagare och kluster med kompetens som efterfrågas på globala marknader.

I dag finns nära 750 olika branscher i Göteborgsregionen. Det motsvarar hela 92 procent av rikets alla branscher, vilket illustrerar mångfalden i regionens näringsliv. Fordonsindustri, transport och logistik, informations- och kommunikationsteknik samt life science är dominerande. Andra stora områden är maritima näringar, miljöteknik, besöksnäring och handel. Små och stora företag samverkar på ett fruktbart sätt i att utveckla, producera och marknadsföra nya tjänster, produkter och processer.

Göteborgsregionens diversifierade näringsliv är också i allra högsta grad globalt. Sedan 1990 har antalet utlandsägda företag i Göteborgsregionen nästan fyrdubblats och nu finns det drygt 3 000 utlandsägda arbetsställen som sysselsätter cirka 102 000 personer.

Motorn i Sveriges industri

Göteborgsregionens näringsliv kännetecknas av globala och kunskapsintensiva tillverkningsföretag. Tillverkningsindustrin står för nästan en fjärdedel av den totala omsättningen i Göteborgsregionens näringsliv och merparten av regionens största företag återfinns inom den högteknologiska industrin.

Den starka tillverkningsindustrin och den industrinära tjänstesektorn gör Göteborgsregionen till en forskningsintensiv region. Detta är särskilt framträdande inom tre områden; fordon, läkemedel/kemi och kunskapsintensiva tjänster. Regionens fordonsindustri står för drygt två tredjedelar av Sveriges totala utgifter för forskning och utveckling inom fordonssektorn. Inom läkemedel/kemi är motsvarande andel cirka två femtedelar. Kunskapsintensiva tjänster står för cirka en tredjedel av Sveriges totala utgifter för forskning och utveckling inom kunskapsintensiva tjänster, vilket till stor del beror på våra stora teknikintensiva konsultföretag.

Göteborgsregionens starka industri gör också regionen till Sveriges ledande exportregion. Under 2021 exporterade regionens företag till ett värde motsvarande 624 000 kronor per sysselsatt. Exportvärdet per sysselsatt i företag är därmed klart högre än i de övriga två storstadsregionerna och Sverige. Till följd av covid-19-pandemin minskade regionens export med cirka 11 procent under 2020, men redan året därpå återhämtades minskningen då exportvärdet ökade med 11 procent. Regionens samlade exportvärde under 2021 uppgick till 248 miljarder kronor, vilket gav ett exportnetto på 54 miljarder kronor.

En hög kompetensnivå

Med två universitet och hundratals yrkesutbildningar finns välutbildad arbetskraft i Göteborgsregionen. Regionen har en större andel högutbildade jämfört med Sverige i stort och nästan hälften av alla i åldrarna 25 till 64 år i regionen har en eftergymnasial utbildning.

Inom Göteborgsregionen finns ett 140-tal yrkesutbildningar, utformade i samarbete med arbetsgivare för att matcha arbetsmarknadens kompetensbehov. Chalmers tekniska högskola och Göteborgs universitet samlar runt 66 000 studenter, många med internationell bakgrund. Vid de två lärosätena bedrivs spetsutbildningar samt tvärvetenskaplig forskning i samarbete med företag och myndigheter inom en rad olika områden.

Regionens näringsliv bidrar också i allra högsta grad till den höga kompetensnivån genom kontinuerlig kompetensutveckling av sin personal. Dessutom investerar företag i Göteborgsregionen runt 41 miljarder kronor i forskning och utveckling, vilket motsvarar drygt en tredjedel av Sveriges samlade utgifter för forskning och utveckling i företag. Det gör regionen till en av de mest forskningsintensiva regionerna i Europa

En miljonregion med unik samarbetsförmåga

Göteborgsregionen präglas av ett unikt samarbete mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Nätverk, kluster och tre science parks skapar förutsättningar för innovation och spetskompetens. Inom flera områden finns världsledande forskning och produktutveckling. En stark tradition av samarbete mellan olika aktörer bidrar till framgångarna.

Göteborg är en växande storstadsregion med mer än en miljon invånare bosatta i regionen. Befolkningen är relativt ung och mer välutbildad än riksgenomsnittet. Det skapar fördelar bland annat i form av ökad tillgång till kompetens, kapital och idéer. Samtidigt är närheten mellan beslutsfattare och en väl utvecklad förmåga att samarbeta fördelar i konkurrensen med andra storstadsregioner. Tillväxten, investeringsmöjligheterna och koncentrationen av kompetens inom vissa områden väcker ett ökat nationellt och internationellt intresse. Framgångsrika samarbeten mellan näringslivet, akademien och samhällets andra aktörer ger också stor uppmärksamhet.

Göteborgsregionens utmaningar

Trots Göteborgs många styrkor ur ett näringslivsperspektiv, står vi inför ett antal utmaningar de kommande åren. Business Region Göteborg har i rapporten "Näringsliv & Tillväxt 2022" identifierat nio långsiktiga utmaningar som behöver mötas för att Göteborg och Göteborgsregionen ska vara en produktiv och konkurrenskraftig region även i framtiden. Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program utgår från dessa utmaningar.

Utbilda, behålla och attrahera kompetens

Framtidens kompetensförsörjning är den utmaning näringslivet framhåller som störst. Kampen om kompetensen hårdnar och Göteborg behöver utbilda, behålla och attrahera kompetens, såväl nationell som global. Ökad tillgång till bostäder och en tydligare bild av Göteborgs attraktivitet är två av de frågor som näringslivet framhåller som viktigast. Dit hör också utbildning och fortbildning som motsvarar näringslivets kompetensbehov nu och i överskådlig framtid. Vi står inför stora förändringar i samhället kopplat till digitalisering och elektrifiering som kräver kompetensomställning även i befintliga verksamheter.

Strategiskt område(n):
Kompetensförsörjning

Globala mål Agenda 2030:

4:4 Öka antalet personer med färdigheter för ekonomisk trygghet, 8:1 Hållbar ekonomisk tillväxt, 8:2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering, 17:6 Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation, 17:17 Uppmuntra effektiva partnerskap.

Öka delaktigheten på arbetsmarknaden

Nära kopplad till behovet av att säkra kompetensförsörjningen, är utmaningen att öka delaktigheten på arbetsmarknaden. 80 000 fler jobb behöver tillföras i Göteborgsregionen fram till 2035. För att nå detta mål behöver fler komma i arbete. Trots flera års ihållande högkonjunktur är arbetslösheten hög bland vissa grupper på arbetsmarknaden, framför allt bland utrikes födda. Covid-19-pandemin har dessutom lett till att många enklare jobb har försvunnit, vilket påfrestar utmaningen ytterligare. I ett läge där arbetslösheten i Göteborgsregionen är lägst bland Sveriges storstadsregioner, är det av största vikt att förbättra matchningen och aktivt jobba för att öka delaktigheten på arbetsmarknaden.

Strategiskt område(n):

Kompetensförsörjning

Globala mål Agenda 2030:

4:4 Öka antalet personer med färdigheter för ekonomisk trygghet, 8:1 Hållbar ekonomisk tillväxt, 8:2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering, 8:3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet, 8:5 Full sysselsättning och anständiga arbetsvillkor med lika lön för alla, 10:2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering, 17:17 Uppmuntra effektiva partnerskap,

Planera för tillväxt

Mellan 2016 och 2035 planeras investeringar på 1 000 miljarder kronor i Göteborgsregionen. År 2035 kan cirka 1,2 miljoner invånare bo i regionen, vilket är en ökning med cirka 100 000 invånare jämfört med i dag. För att klara denna ökning tillsammans med de befintliga invånarnas behov behöver minst 80 000 fler jobb tillföras. Det ställer också stora krav på samhällsplaneringen och kommunernas förmåga att planera för tillväxt och skapa förutsättningar för elektrifieringsomställningen. Utan nya arbetsplatser och bostäder kommer regionen att tappa konkurrenskraft. Behovet av ny verksamhetsmark, framför allt för verksamheter inom industri och varuhantering, är för närvarande stort.

Strategiskt område(n):

Infrastruktur, markberedskap

Globala mål Agenda 2030:

8:1 Hållbar ekonomisk tillväxt, 8:2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering, 8:3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet, 9:2 Främja inkluderande och hållbar industrialisering, 11:2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla, 11A Främja nationell och regional utvecklingsplanering, 12:1 Implementera det 10-åriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster, 12:2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser, 12:6 Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisning, 17:6 Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation, 17:14 Stärk politisk samstämmighet för hållbar utveckling, 17:17 Uppmuntra effektiva partnerskap.

Möta klimatutmaningen – tillsammans med näringslivet

Samtidigt som Göteborgsregionen befinner sig i en tillväxtfas med planerade investeringar i mångmiljardklassen, är det avgörande att tillväxten är långsiktigt hållbar och att regionen möter klimatutmaningen tillsammans med företagen. Klimatet är en av vår tids stora frågor och är centralt inom FN:s Agenda 2030 och de globala målen. EU har tagit beslutet att CO₂-utsläpp i Europa ska minska med minst 55 procent fram till år 2030 (jämfört med nivån 1990). Göteborg är utvald att vara en av 100 europeiska städer som ingår i Net Zero Cities och aktivt arbeta för att bli en fossilfri stad. Klimatutmaningen kan endast lösas genom samverkan mellan offentlig sektor, näringsliv och akademi. Näringslivet i Göteborgsregionen ligger långt fram med lösningar. Tillsammans kan vi skapa lösningar som bidrar till att stärka regionens innovations- och attraktionskraft. Genom samarbete kan vi hitta nya vägar till att minska våra CO₂-utsläpp samtidigt som vår ekonomiska tillväxt ökar.

Strategiskt område(n):

Infrastruktur, markberedskap, innovationskraft

Globala mål Agenda 2030:

9:2 Främja inkluderande och hållbar industrialisering, 9:5 Öka forskningsinsatser och teknisk kapacitet inom industrisektorn, 11:2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla, 12:1 Implementera det 10-åriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster, 12:2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser, 12:6 Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisning, 12:7 Främja hållbara metoder för offentlig upphandling, 16:7 Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande, 17:6 Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation, 17:14 Stärk politisk samstämmighet för hållbar utveckling, 17:17 Uppmuntra effektiva partnerskap.

Stärka arbetsmarknadsregionen och Göteborgs stadskärna

Det finns starka samband mellan folkmängden i en region och dess förmåga att generera tillväxt. Ju större region, desto större utbud av arbetstillfällen, branscher, kompetenser, upplevelser, kultur, varor och tjänster – och desto större förutsättningar för tillväxt. För att Göteborgsregionen ska fortsätta vara en av Sveriges ledande tillväxtregioner, måste både arbetsmarknadsregionen utvidgas och Göteborgs stadskärna stärkas. I dag hämmas Göteborgsregionens tillväxt av en för liten arbetsmarknadsregion. Bättre pendlingsmöjligheter till Borås bidrar till ett större område för företag att rekrytera från. Detta bidrar i sin tur till en större och mer diversifierad kompetenspool, vilket på sikt ökar produktiviteten. Samtidigt behöver Göteborgs stadskärna förtätas med fler bostäder och arbetstillfällen för att bli en mer attraktiv motor i en större region.

Strategiskt område(n):

Infrastruktur, markberedskap

Globala mål Agenda 2030:

8:1 Hållbar ekonomisk tillväxt, 8:3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet, 11:2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla, 11:A Främja nationell och regional utvecklingsplanering.

Stärka regionens globala tillgänglighet

Lika viktigt som att stärka tillgängligheten inom Göteborgsregionen, är det att stärka den till och från regionen. Göteborgsregionens tillgänglighet till omvärlden är god jämfört med liknande regioner. Samtidigt är förbättrad tillgänglighet via tåg, väg, hamn och flyg avgörande för vår framtida konkurrenskraft – inte minst med tanke på regionens exportberoende näringsliv. I takt med ökad konkurrens blir det också allt viktigare att regionens varumärke synliggörs och stärks internationellt för att attrahera mer kompetens, kapital och etableringar.

Strategiskt område(n):

Attraktionskraft, infrastruktur

Globala mål Agenda 2030:

9:3 Underlätta tillgången till finansiella tjänster och marknader, 11:2 Tillgängliggör hållbara transportsystem för alla, 11:A Främja nationell och regional utvecklingsplanering.

Fler växande små och medelstora företag

Små och stora företag är viktiga för Göteborgsregionens utveckling. Oftast är det dock de största företagen som syns. Men en betydande del av vårt näringsliv består av små och medelstora företag som tillför stora värden till den regionala ekonomin. Drygt två femtedelar av regionens anställda arbetar i små och medelstora företag. Dessa företag svarar för mer än hälften av regionens samlade förädlingsvärde. Därför behöver vi ge dessa företag goda förutsättningar att växa, samtidigt som vi behöver underlätta för fler företag att flytta till vår region. Fler starka små och medelstora företag skapar också en bättre balans i näringslivet, vilket minskar sårbarheten i samband med sämre konjunkturer.

Strategiskt område(n):

Attraktionskraft, företagsklimat, innovationskraft

Globala mål Agenda 2030:

8:1 Hållbar ekonomisk tillväxt, 8:2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering, 8:3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet, 9:2 Främja inkluderande och hållbar industrialisering, 9:3 Underlätta tillgången till finansiella tjänster och marknader, 9:5 Öka forskningsinsatser och teknisk kapacitet inom industrisektorn, 12:6 Uppmuntra företag att tillämpa hållbara metoder och hållbarhetsredovisning.

Förbättra företagsklimatet

Ett gott samspel mellan företag och kommun är viktigt för att ta vara på regionens tillväxtförutsättningar. Ett bra företagsklimat är därmed en viktig framgångsfaktor. Regionen behöver förbättra företagsklimatet ytterligare. Det handlar dels om att förbättra kommunernas service till företag, till exempel inom tillståndshantering, dels om att ha en tätare dialog mellan kommun och näringsliv om företagens aktuella behov.

Strategiskt område(n):

Företagsklimat

Globala mål Agenda 2030:

8:1 Hållbar ekonomisk tillväxt, 8:3 Främja politik för nya arbetstillfällen och ökad företagsamhet, 10:2 Främja social, ekonomisk och politisk inkludering, 16:7 Säkerställ ett lyhört, inkluderande och representativt beslutsfattande, 17:6 Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation, 17:14 Stärk politisk samstämmighet för hållbar utveckling.

Stärka resurserna inom forskning och utveckling

Göteborgsregionen är en nationell hubb för innovation och utveckling med drygt en tredjedel av Sveriges samlade utgifter för forskning och utveckling (FoU) i företag. FoU-verksamheter är strategiskt viktiga och ger även stora spridningseffekter till övriga ekonomin i form av fler arbetstillfällen och stärkt produktivitet. En stark samverkan mellan företag, offentliga aktörer samt akademi kring innovation är viktig för den framtida utvecklingen. Genom samverkan kan vi skapa världsledande demonstrationsmiljöer där våra företag testar morgondagens innovationer i form av varor, tjänster samt processer för att framställa varor och tjänster.

Strategiskt område(n):

Innovationskraft

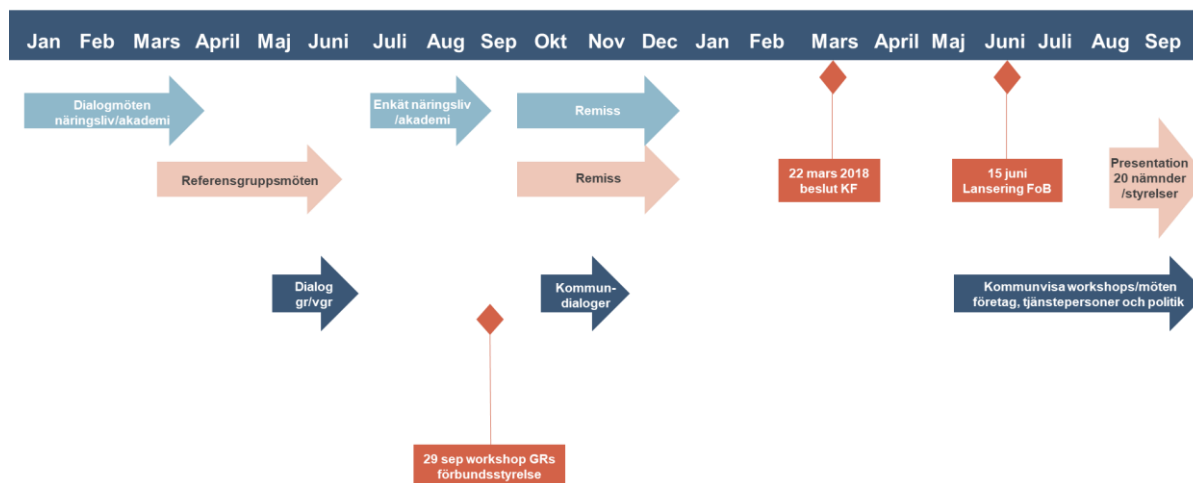
Globala mål Agenda 2030:

8:1 Hållbar ekonomisk tillväxt, 8:2 Främja ekonomisk produktivitet genom diversifiering, teknisk innovation och uppgradering, 9:5 Öka forskningsinsatser och teknisk kapacitet inom industrisektorn, 17:6 Samarbeta och dela kunskap kring vetenskap, teknik och innovation.

Bilaga 1: Arbetsprocess vid implementering samt revidering

Direkt efter att programmet antogs i kommunfullmäktige mars 2018 lanserades programmet på ett av stadens möten för förvaltningar och bolagschefer. Därefter presenterades programmet i de nämnder och styrelser som getts delansvar att implementera programmet. Parallellt startade arbetet med att se hur alla kommuner i Göteborgsregionen kunde bidra till övergripande mål och engageras i arbetet.

Process framtagning samt lansering av program 2017-2018

Hösten 2018 startade arbetet med att ta fram den första handlingsplanen som skulle löpa 1 juli 2019-2021.

Drygt ett år efter att programmet antogs i kommunfullmäktige var den första 2-åriga handlingsplanen beslutad i de nämnder/styrelser som deltar i arbetet.

Då implementeringen påbörjats skapades en form för kontinuerlig dialog med näringslivet, akademien och arbetsmarknadens organisationer. Basen i det arbetet är en struktur med referensorganisationer.

Följande organisationer har valt att gå in i rollen som referensorganisationer:

Västsvenska Handelskammaren, Svenskt Näringsliv, Företagarna, LO, Unionen, Studentforum och Göteborgs universitet. Chalmers tillkom 2022.

Rollen som referensorganisation:

Funktion:

- Vara "bollplank" och löpande diskussionspartner för programmet
- Delta i förberedelser av det årliga stormötet samt rekrytera de företag och studenter som deltar i stormötet

Förväntad effekt:

Ökad kunskap om och informationsspridning av programmet

Upplägg:

Separata möten med respektive organisation årligen, där processledare deltar utifrån önskemål från referensorganisationen.

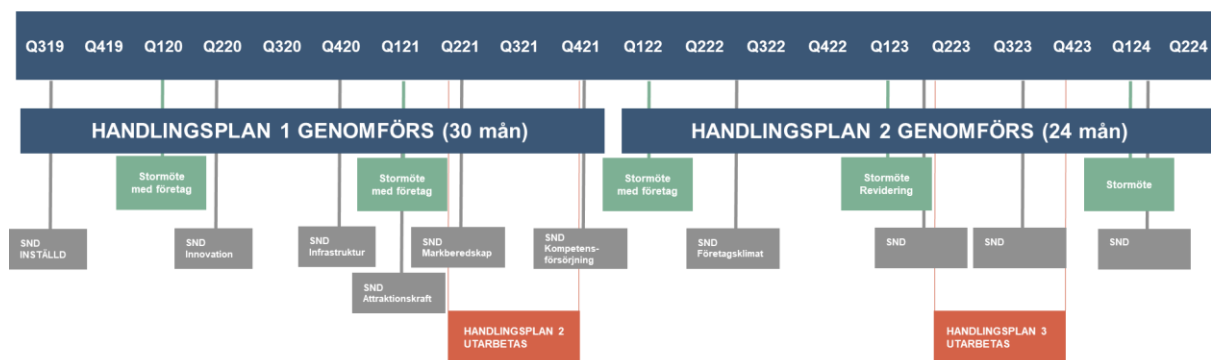
Årligt planeringsmöte där alla referensorganisationer deltar.

Struktur för löpande dialog med näringslivet

En årsstruktur för löpande dialog/avstämningar kring framdriften av programmet har etablerats. En gång per år sker stormöten med näringslivet och 2–3 gånger per år äger strategisk näringslivsdialog

rum. Vid varje stormöte medverkar ett 80-tal företag och ett 20 tal studenter. Dessutom deltar representanter för referensorganisationerna. Stormötena har innehållit en återkoppling kring vad som hänt i programarbetet sedan förra året. Huvudparten av stormötet har bestått av 24 parallella rundabordssamtal ledda av en förvaltningsdirektör eller vd i staden. 3 företag, 1 student, 1 representant från en referensorganisation samt två repr från staden har fört samtal runt varje bord. Strategiska näringslivsdialoger (SND) där representanter för kommunstyrelsens möter akademien och 8 vd:ar för att diskutera ett av de strategiska områdena har skett 2-3 ggr per år. Se femårsplan nedan.

Tidplan

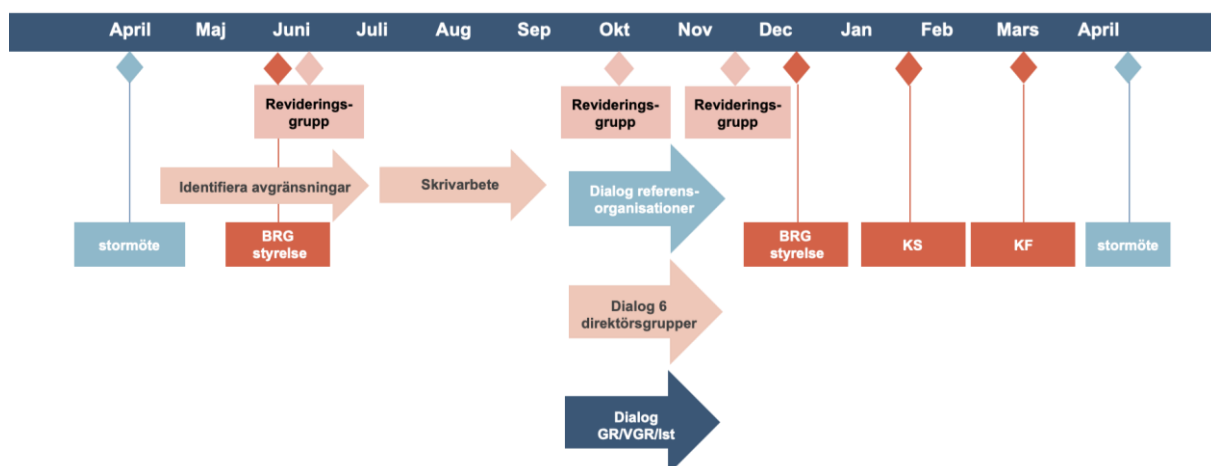
Revidering av programmet

Revideringen av programmet har letts av en revideringsgrupp bestående av: Eva Hessman (stadsdirektör), Magnus Sigfusson (direktör samhälle/omvärld), stadsledningskontoret Göteborgs stad Patrik Andersson (vd), Eva-Lena Albihn (vice vd), Business region Göteborg Gitte Caous, förbundsdirektör GR (Göteborgsregionens kommunalförbund)

Revideringsprocessen startade med de inspel som framkom på stormötet 8 april. Inspelen processades sedan med styrgruppen för programmet (BRG:s ledningsgrupp) och förslag till avgränsningar presenterades som sedan godkändes av BRG:s styrelse och revideringsgruppen.

Därefter vidtog skrivarbete och avstämningar med referensorganisationer samt regionala aktörer.

Revidering process

Avstämning med referensorganisationer samt regionala aktörer:

LO

Chalmers

Företagarna (styrelse)

Göteborgs Universitet, (vicerektor, m.flera)

Göteborgsregionen (kommundirektörer)

Göteborgsuniversitet

Länsstyrelsen

Studentforum

Sv näringsliv (flera arbetsgivarorganisationer)

Unionen (styrelse)

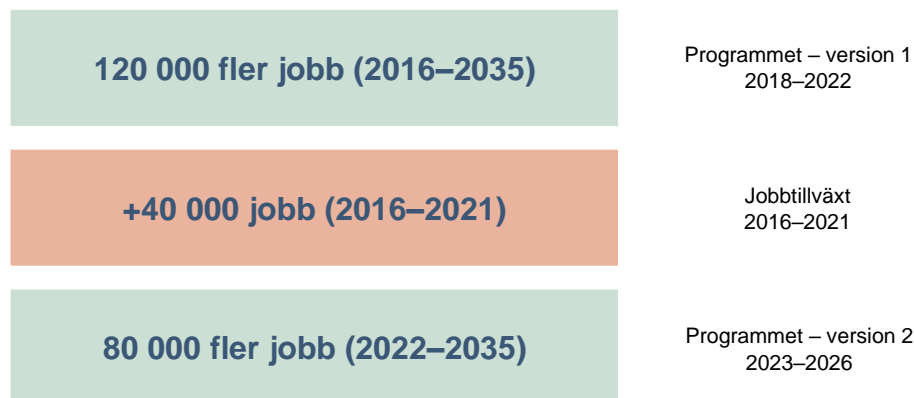
Västra Götalandsregionen

Västsvenska Handelskammaren

Bilaga 2: Mål och indikatorer

Övergripande mål

Det övergripande målet för Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program är att skapa förutsättningar för:

Efter avräkning för jobbtillväxt under perioden 2016–2021 (motsvarande cirka 40 000 fler jobb) avses fler jobb i det övergripande målet vara minst 80 000 fler sysselsatta från 2022 till 2035 inom hela Göteborgsregionen. Det innebär en ambitionshöjning jämfört med den bedömda ökningen, 55 000 fler jobb, som förväntas med nuvarande befolkningsutveckling och sysselsättningsgrad.

Nuläge:

- 2021 var antalet sysselsatta i åldern 16–74 år totalt 555 794 personer i Göteborgsregionen.
- Den totala folkmängden i åldern 16–74 år uppgick 2021 till 767 874 personer i Göteborgsregionen.
- Detta motsvarar en förvärvsgrad på 72,4 procent i åldern 16–74 år i Göteborgsregionen år 2021.

Så har vi beräknat målet på minst 80 000 fler jobb:

- Enligt SCB:s befolkningsprognos, kommer Göteborgsregionen år 2035 ha en folkmängd i åldern 16–74 år på 844 186 personer.
- Med en fortsatt förvärvsgrad i nivå med dagens 72,4 procent, skulle antalet sysselsatta i åldern 16–74 år vara 611 191 personer i Göteborgsregionen år 2035.
- I jämförelse med dagens antal sysselsatta på 555 794 personer, innebär det en ökning med drygt 55 000 personer från 2022 till 2035 ($611\,191 - 555\,794 = 55\,397$).
- En ökning med minst 80 000 fler sysselsatta innebär därför en höjd förvärvsgrad jämfört med dagens nivå.
- Vi utgår från att de strategier och insatser som finns beskrivna i det näringslivsstrategiska programmet mynnar ut i handlingsplaner, som i sin tur omfattar konkreta åtgärder som leder till att förvärvsgraden successivt höjs fram till 2035.

Mål 1: Kompetensförsörjning och attraktionskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som är bäst på att tillvarata kompetens och attrahera talang.

Prioriterade indikatorer

- Arbetslöshet
- Flyttnetto högutbildade
- Regional Competitiveness Index

Önskat läge

- Arbetslösheten i Göteborg och Göteborgsregionen ska vara lägst bland svenska storstäder/storstadsregioner.
- Flyttnettot till Göteborgsregionen för högutbildade ska vara positivt för samtliga åldersspann.
- Göteborgsregionen¹⁵ ska ligga bland de tio bästa regionerna i EUs Regional Competitiveness Index.

¹⁵ Göteborgsregionen definieras här som NUTS2 Västsverige och består av Västra Götalands län och Hallands län.

Flyttnetto högutbildade

Göteborgsregionen hade till följd av pandemins utbrott under 2020 ett negativt flyttnetto av högutbildade inom hela åldersspannet 21–64 år. Flyttnettot av högutbildade var däremot positivt för ålderskategorin 21–27 år, medan ålderskategorierna 28–44 år och 45–64 år fortsätter vara negativa. En liknande utveckling observeras även för Västra Götalands län (se Tabell 1.2).

TABELL 1.2 FLYTTNETTO AV HÖGUTBILDADE 21–64 ÅR

År	Göteborgsregionen				Västra Götalands län			
	21-64 år	21-27 år	28-44 år	45-64 år	21-64 år	21-27 år	28-44 år	45-64 år
2010	-149	253	-367	-35	-513	153	-591	-75
2011	236	368	-153	21	-99	352	-453	2
2012	133	452	-303	-16	-278	332	-603	-7
2013	32	357	-287	-38	-243	342	-484	-101
2014	233	382	-151	2	-193	232	-454	29
2015	54	469	-365	-50	-199	436	-535	-100
2016	356	580	-182	-42	102	491	-329	-60
2017	184	490	-206	-100	-251	290	-446	-95
2018	239	495	-176	-80	-53	317	-276	-94
2019	19	317	-249	-49	-310	253	-520	-43
2020	-507	265	-600	-172	-601	216	-670	-147

Källa: SCB och Västra Götalandsregionen

EU Regional Competitiveness Index

En ranking som mäter hur nära EU:s regioner är sina målstrategier för att uppnå förbättrad konkurrenskraft är EU Regional Competitiveness Index 2019 (RCI). Det regionala indexet undersöker totalt 268 europeiska regioner och har sedan 2013 publicerats vart tredje år. I RCI-mätningen för 2019 hamnar Göteborgsregionen¹⁶ på plats 35 (se Tabell 1.3). Göteborgsregionen möter alla sina uppsatta EU-mål i undersökningen och får bland annat positivt omdöme för en stark arbetsmarknad, en stor andel befolkning med högre utbildning, samt att regionen besitter en stark teknologisk färdighet med stor innovationspotential. Regionens svagheter i RCI-mätningen 2019 kopplas bland annat till en för liten marknadsstorlek, men även global tillgänglighet och infrastruktur är indikatorer som får ett svagare betyg. Nästa RCI-mätning, för 2022, förväntas publiceras i januari 2023.

TABELL 1.3 RANKINGLISTA REGIONAL COMPETITIVENESS INDEX 2019

Rank	Region, Nuts2
1	Stockholm, Sverige
2	Storlondon, Storbritannien
3	Utrecht, Nederländerna
4	Berkshire, Buckinghamshire och Oxfordshire, Storbritannien
5	Surrey, Östra och Västra Sussex, Storbritannien
35	Västsverige, Sverige

Källa: EU-kommissionen

¹⁶ Göteborgsregionen definieras här som NUTS2 Västsverige och består av Västra Götalands län och Hallands län.

Mål 2: Samhällsplanering

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som erbjuder bäst förutsättningar för en hög och hållbar tillväxt.

Prioriterade indikatorer

- Produktivitet (BRP per invånare och BRP per sysselsatt)
- Relationen mellan BRP tillväxt, CO₂ utsläpp och sysselsättningsgrad för utrikesfödda CO₂-utsläpp i absoluta tal samt per invånare
- Antal invånare och sysselsatta i Göteborgs lokala arbetsmarknadsregion respektive Göteborgsregionen

Önskat läge

- Göteborgsregionens produktivitet ska öka i samma takt som, eller snabbare än, liknande storstadsregioner¹⁷ i Europa.
- Gapet mellan BRP-tillväxt och CO₂-utsläpp ska fortsätta öka över tid i Göteborgsregionen. Gapet ska drivas av ökad ekonomisk tillväxt parallellt med kraftigt minskade CO₂-utsläpp. Sysselsättningsgraden bland utrikes födda ska öka i motsvarande takt som den ekonomiska tillväxten.
- Göteborgsregionens totala CO₂-utsläpp ska minska kraftigt över tid.
- Göteborgs lokala arbetsmarknad ska utvidgas och Göteborgsregionen ska förtätas enligt målen i GR:s regionala utvecklingsplan "Hållbar tillväxt, som säger att:
 - Göteborgs lokala arbetsmarknad ska omfatta 1,75 miljoner invånare år 2030.
 - Göteborgs stadskärna ska mellan 2012 och 2030 stärkas med ytterligare 45 000 boende och 60 000 arbetstillfällen.
 - Utöver att stärka Göteborgs stadskärna ska det sammanhängande stadsområdet, huvudstråken och kustzonens större tätorter stärkas med 135 000 boende och 50 000 arbetstillfällen fram till samma tidpunkt.

¹⁷ Liknande storstadsregioner avser här t ex Stuttgart, München, Helsingfors, Wien, Oslo, Stockholm, Öresundsregionen, Hamburg och Milano.

Nuläge

Produktivitet

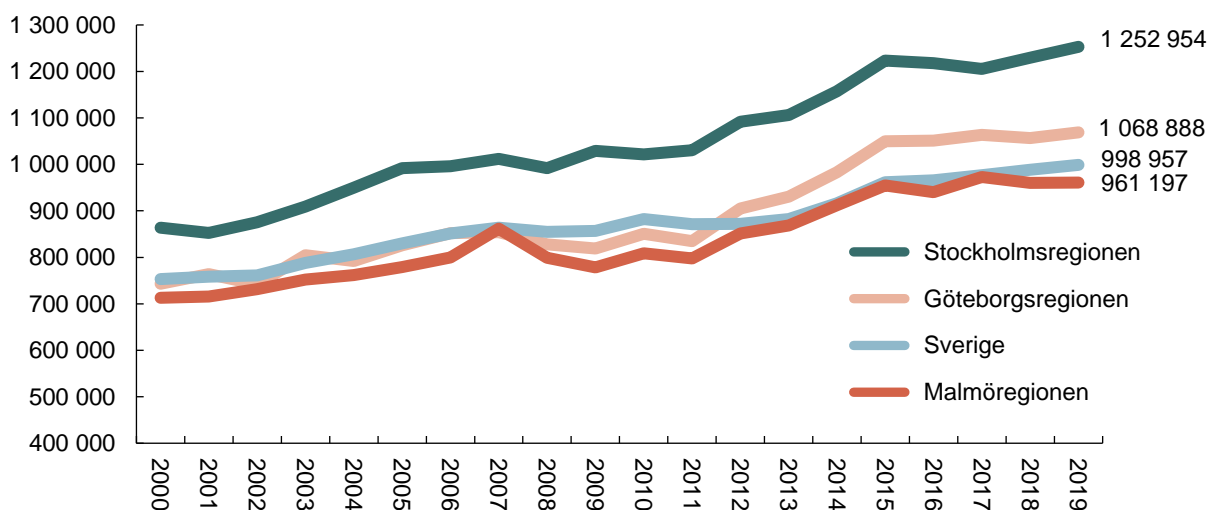
Göteborgsregionens BRP per invånare har ökat med 61 procent realt mellan 2000 och 2019. Motsvarande förändring i Stockholmsregionen var 49 procent och i Malmöregionen 45 procent. Mellan 2018 och 2019 ökade Göteborgsregionens BRP per invånare med 2 procent, vilket den även gjorde i de övriga två storstadsregionerna (se Figur 2.1).

FIGUR 2.1 REALT BRP (FÖRÄDLINGSVÄRDE I KRONOR) PER INVÅNARE I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE 2000–2019

Källa: SCB

Göteborgsregionens BRP per sysselsatt har ökat med 30 procent mellan 2000–2019. Motsvarande förändring i Stockholmsregionen var 31 procent och i Malmöregionen 26 procent. Mellan 2018 och 2019 ökade Göteborgsregionens BRP per sysselsatt med 1 procent. I Stockholmsregionen var motsvarande 2 procent och i Malmöregionen var BRP per sysselsatt oförändrad (se Figur 2.2)

FIGUR 2.2 REALT BRP (FÖRÄDLINGSVÄRDE I KRONOR) PER SYSSELSATT I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE 2000–2019

Källa: SCB

I jämförelse med liknande storstadsregioner i Europa, ligger Göteborgsregionens procentuella produktivitetsökning mellan 2010–2019 i det övre spannet och överträffas endast av Stuttgart, Öresundsregionen, München och Hamburg (se Tabell 2.3).

TABELL 2.3 REALT BRP (FÖRÄDLINGSVÄRDE I EURO) PER INVÅNARE I VÄSTSVERIGE OCH JÄMFÖRBARA STORSTADSREGIONER ENLIGT NUTS2

Region	Euro per invånare			Förändring 2010–2019	
	2010	2014	2019	Euro	%
Stuttgart, Tyskland	41 000	47 000	54 000	13 000	32%
Öresundsregionen	55 300	60 000	68 900	13 600	25%
München, Tyskland	89 900	96 900	111 400	21 500	24%
Hamburg, Tyskland	55 000	58 900	67 300	12 300	22%
Västsvrige, Sverige	37 900	43 200	44 600	6 700	18%
Helsingfors, Finland	47 900	49 600	56 500	8 600	18%
Stockholm, Sverige	55 500	63 500	64 700	9 200	17%
Wien, Österrike	46 100	47 600	52 700	6 600	14%
Oslo, Norge	90 400	100 600	98 200	7 800	9%
Milano, Italien	51 800	50 300	55 900	4 100	8%

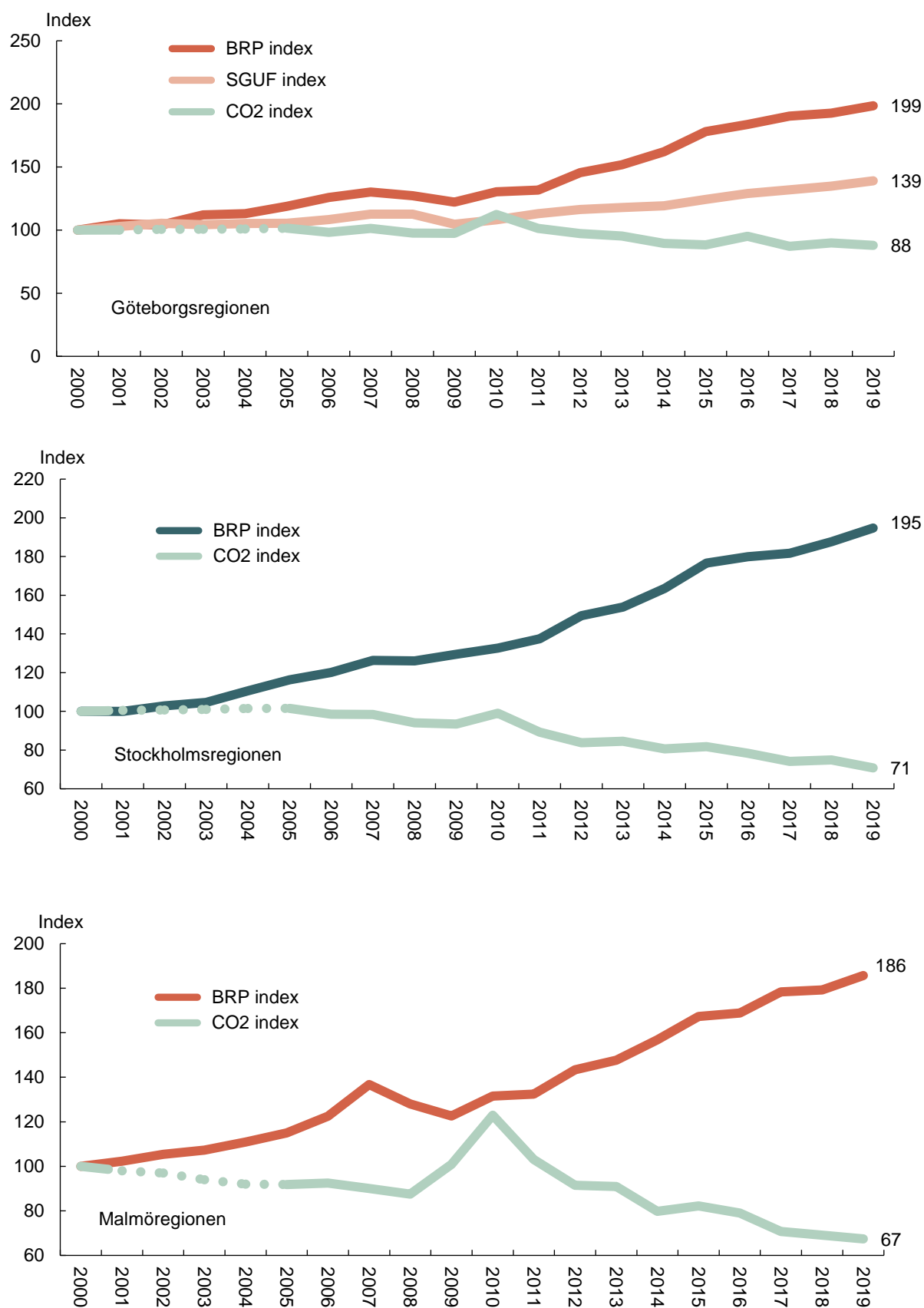
Källa: Eurostat

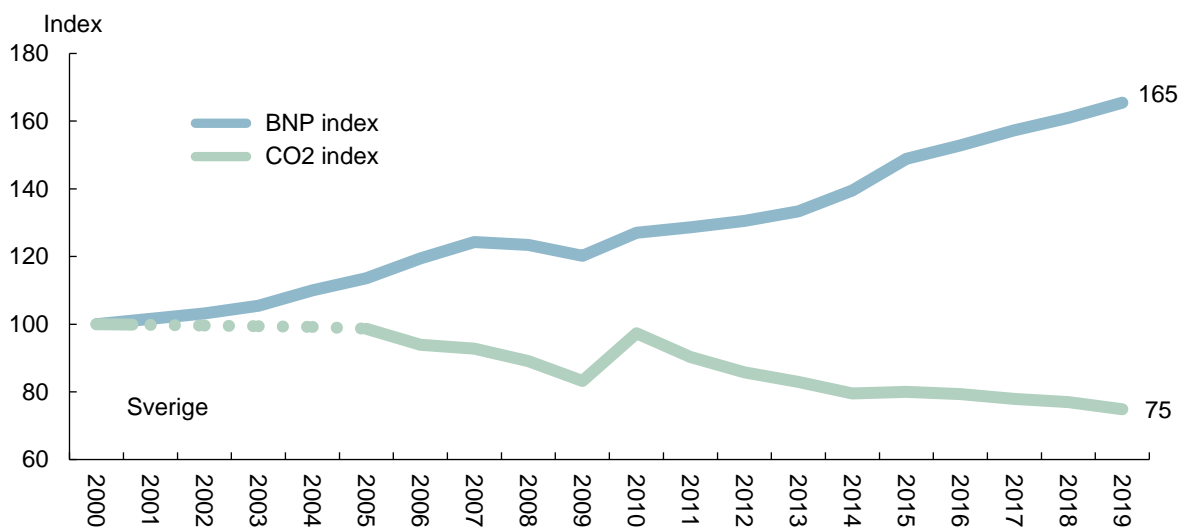
Not: Tabellen är sorterad efter störst procentuell tillväxt för perioden 2010–2019

Relationen mellan BRP tillväxt, Co2 utsläpp och sysselsättningsgrad för utrikes födda

I Göteborgsregionen har gapet mellan BRP-tillväxt och CO₂-utsläpp, den så kallade decouplingeffekten, ökat över tid. Dock är gapet framför allt drivet av en mycket kraftig ekonomisk tillväxt där BRP nästintill fördubblats i reala termer mellan 2000 och 2019. Indexet som visar sysselsättningsgraden bland utrikes födda i Göteborgsregionen (SGUF) indikerar en ökning parallellt med regionens BRP-tillväxt, dock har SGUF en något svagare tillväxttakt. Om tillväxttakten växer med tex 5 % procent ska även SGUF indexet följa den tillväxttakten. Vi strävar efter att SGUF kurvan följer BRP kurvan. En ekonomisk tillväxt som inte inkluderar de som står utanför arbetsmarknaden är inte önskvärd. Nivån på koldioxidutsläppen i Göteborgsregionen har varit någorlunda konstant under stora delar av 2000-talet och har fallit från 2011 och framåt. Samma mönster gäller för övriga storstadsregioner och Sverige som helhet (se Figur 2.4). Utvecklingen går i rätt riktning för Göteborgsregionen och CO₂-utsläppen har minskat med 12 procent. Jämfört med de övriga två storstadsregionerna så går det dock betydligt långsammare i Göteborgsregionen. I Malmöregionen har CO₂-utsläppen minskat med 33 procent sedan år 2000 och motsvarande i Stockholmsregionen visar på en minskning med 29 procent. Göteborgsregionen måste bli bättre på att minska CO₂-utsläppen i snabbare takt. Grafen nedan vill på ett tydligt sätt synliggöra tre dimensioner av hållbarhet i en bild.

FIGUR 2.4 REALT BRP OCH CO₂-UTSLÄPP I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE 2000–2019 (INDEX 2000=100)

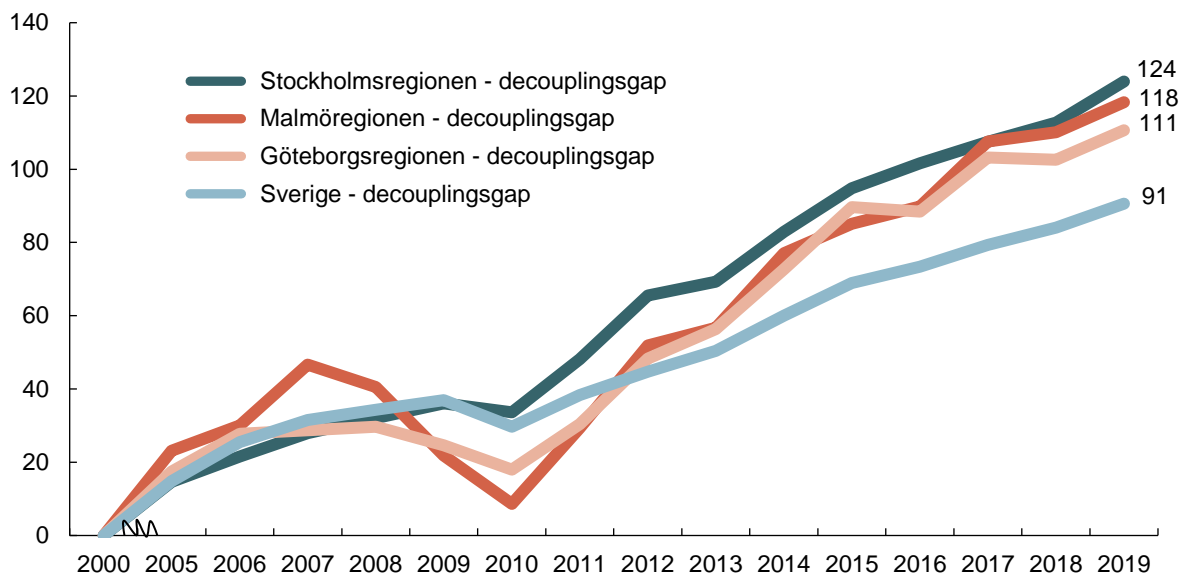

Källa: SCB och Nationella emissionsdatabasen (SMHI)

Mätt i termer av decouplingsgap så visar statistiken att Göteborgsregionen ligger steget efter de övriga två storstadsregionerna. I Göteborgsregionen har framför allt den ekonomiska tillväxten varit starkare än i de övriga två storstadsregionerna. I Stockholms- och Malmöregionen har BRP-tillväxten varit god, men jämfört med Göteborgsregionen har CO₂-utsläppen minskat kraftigare. Gapet är därmed mer miljömässigt hållbart i Stockholmsregionen och Malmöregionen än i Göteborgsregionen (se Figur 2.5).

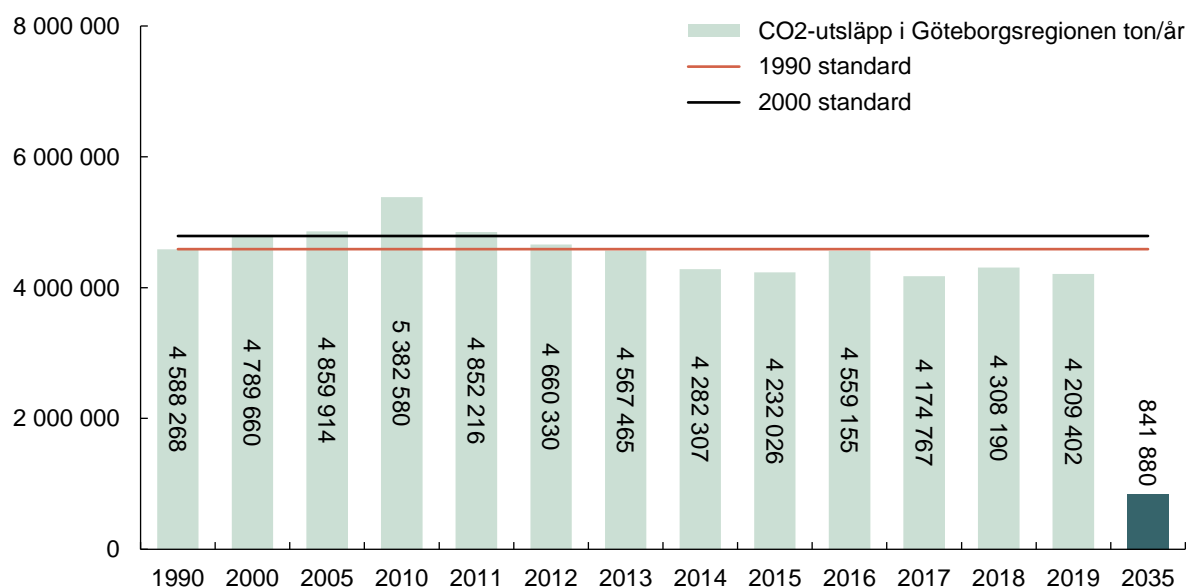
FIGUR 2.5 DECOUPLINGSGAP MELLAN INDEX FÖR REALT BRP OCH CO₂-UTSLÄPP – STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE, FRÅN ÅR 2000

Källa: SCB och Nationella Emissionsdatabasen (SMHI)

Göteborgsregionen hade år 2019 CO₂-utsläpp motsvarande drygt 4 209 miljoner kilo. Jämfört med 1990 års CO₂-utsläpp har de minskat med 379 miljoner kilo (-8 procent). Om vi i stället jämför med år 2000 har CO₂-utsläppen minskat med 580 miljoner kilo, vilket motsvarar en minskning på 12 procent (se Figur 2.6). En minskning av CO₂-utsläpp med 80 procent till 2035 skulle innebära en nivå på cirka 842 miljoner kilo, jämfört med 2019.

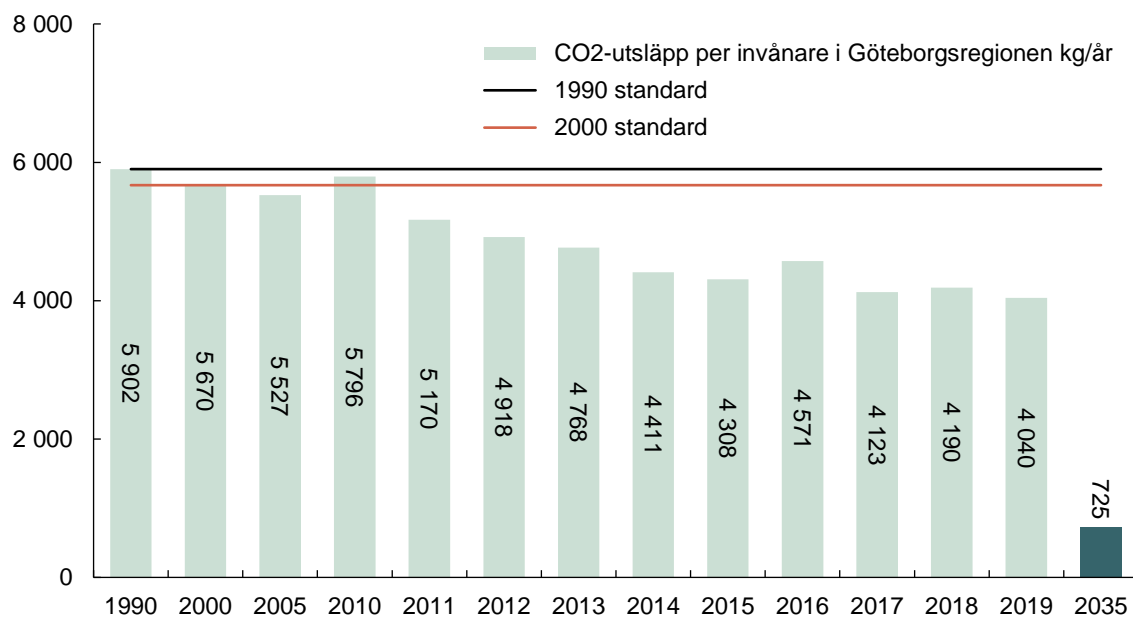
FIGUR 2.6 CO₂-UTSLÄPP I GÖTEBORGSREGIONEN (TON PER ÅR), 1990, 2000, 2005 OCH 2010–2019

Källa: Nationella emissionsdatabasen (SMHI)

Göteborgsregionen hade år 1990 drygt 5,9 ton CO₂-utsläpp per invånare, medan motsvarande siffra för år 2000 var cirka 5,7 ton per invånare. 2019 hade CO₂-utsläppen per invånare i Göteborgsregionen minskat till drygt 4 ton. En minskning av CO₂-utsläpp med 80 procent till 2035 skulle innebära att regionens CO₂-utsläpp per invånare behöver minska till drygt 0,7 ton jämfört med 2019 års siffror (se Figur 2.7).

FIGUR 2.7 CO₂-UTSLÄPP PER INVÅNARE I GÖTEBORGSREGIONEN (TON PER ÅR), 1990, 2000, 2005 OCH 2010–2019

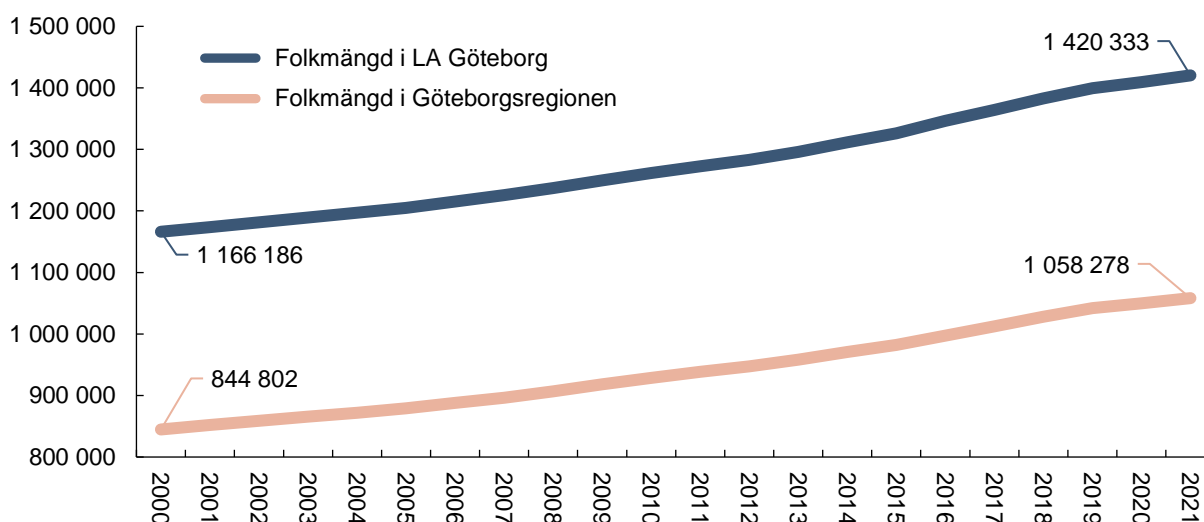
Källa: Nationella emissionsdatabasen (SMHI)

Invånare och sysselsatta

Invånare

År 2021 var folkmängden i Göteborgsregionen drygt 1 058 000, vilket jämfört med år 2000 är en ökning med drygt 213 000 invånare (+25 procent). För Göteborgs arbetsmarknadsregion (LA) har folkmängden ökat något svagare procentuellt jämfört med Göteborgsregionen. Folkmängden i LA Göteborg var drygt 1 420 000 år 2021. Jämfört med år 2000 är det en ökning med drygt 254 000 invånare (+22 procent) i Göteborgs arbetsmarknadsregion (se Figur 2.7).

FIGUR 2.7 FOLKMÄNGD I GÖTEBORGSREGIONEN OCH GÖTEBORGS ARBETSMARKNADSREGION (LA) 2000–2021

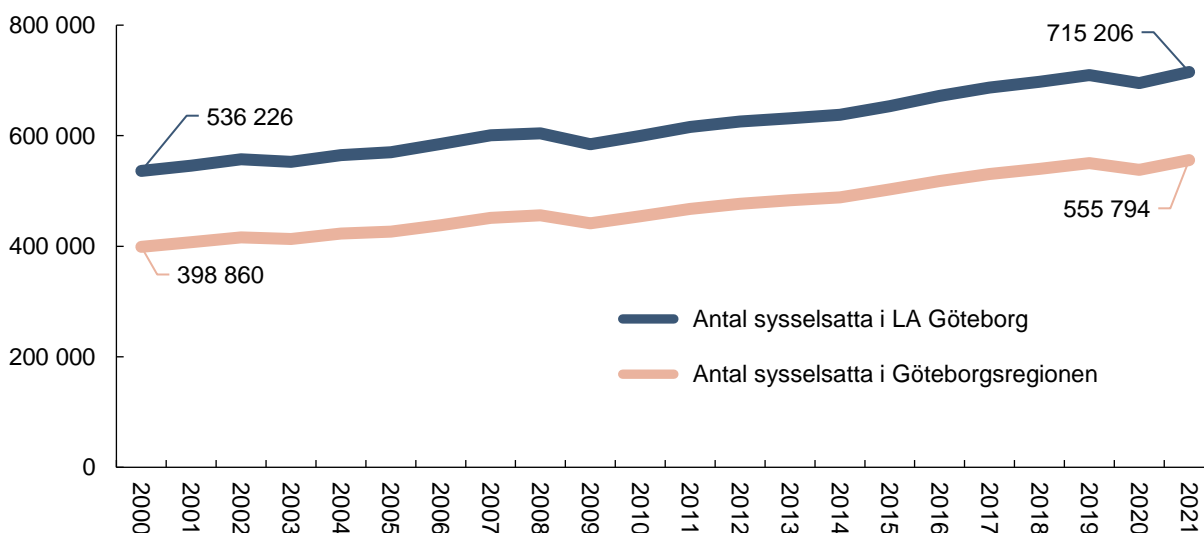

Källa: SCB

Sysselsatta

Antalet sysselsatta i Göteborgsregionen år 2021 var cirka 556 000. Antalet sysselsatta har därmed ökat med cirka 157 000 (+39 procent) sedan år 2000. I Göteborgs arbetsmarknadsregion (LA) var drygt 715 000 sysselsatta år 2021. Jämfört med år 2000 har antalet sysselsatta i arbetsmarknadsregionen ökat med omkring 179 000, drygt 33 procent (se Figur 2.8).

FIGUR 2.8 SYSSELSATTA I GÖTEBORGSREGIONEN OCH GÖTEBORGS ARBETSMARKNADSREGION (LA GÖTEBORG) 2000–2021

Källa: SCB

Mål 3: Företagsklimat och innovationskraft

Göteborg är en av de storstadsregioner i Europa som har bäst klimat för företagande och innovation.

Prioriterade indikatorer

- Företagsklimat
- Utgifter för forskning och utveckling (FoU) i företag samt exportvärde per sysselsatt i företag
- Regional Innovation Scoreboard (EU)

Önskat läge

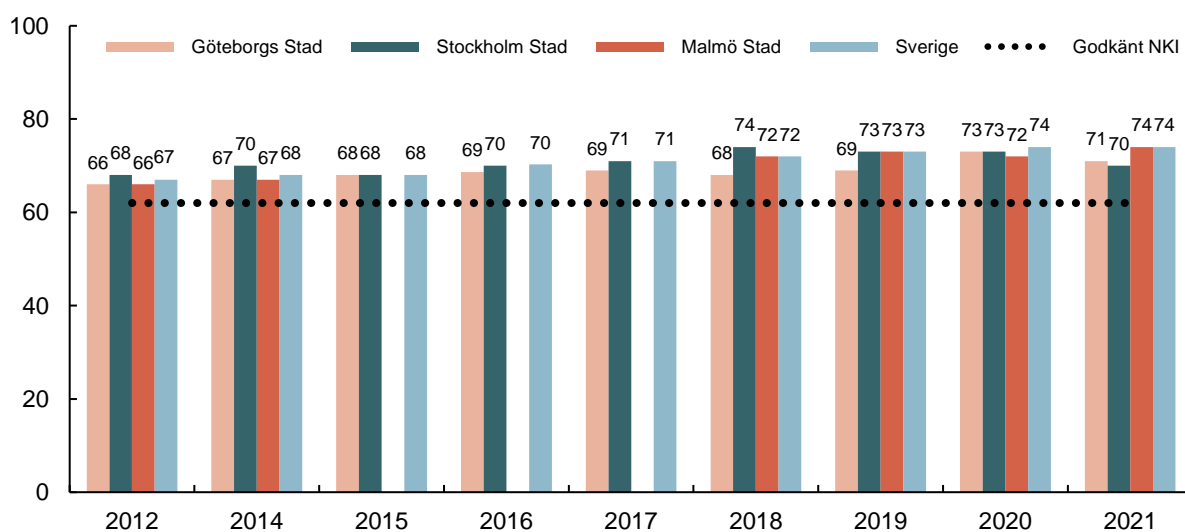
- Göteborgs Stad och Göteborgsregionen ska ha bäst företagsklimat bland de svenska storstäderna respektive storstadsregionerna enligt Sveriges Kommuner och Regioners Insiktsmätning och andra mätningar, som Svenskt Näringslivs sammanfattande omdöme.
- Göteborgsregionens¹⁸ företag ska ha ett bättre resultat vad gäller utgifter för att bedriva FoU i relation till liknande storstadsregioner i Europa. Göteborgsregionens företag ska ha högst FoU-utgifter per sysselsatt och högst varuexportvärde per sysselsatt bland svenska storstadsregioner.
- Göteborgsregionen¹⁹ ska rankas som "innovationsledare" enligt EU:s Regional Innovation Scoreboard.

Nuläge

Företagsklimat

Göteborgs Stad får i 2021 års Insiktsmätning från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ett NKI på 71. Göteborgs resultat ligger därmed klart över gränsen för godkänt betyg som SKR satt upp för undersökningen (godkänt = 62–69). Göteborgs resultat ligger dock 3 enheter lägre än NKI för både Malmö Stad och för samtliga Sveriges kommuner, som har ett NKI på 74. Jämfört med Stockholm har Göteborg ett NKI som är 1 enhet högre. Sedan 2012 har Göteborgs Stad ökat sitt NKI med 5 enheter, från 66 till 71 (se Figur 3.1).

FIGUR 3.1 SAMMANFATTANDE NKI FÖR KOMMUNAL SERVICE I STORSTADSKOMMUNERNA OCH SVERIGE, 2012–2021

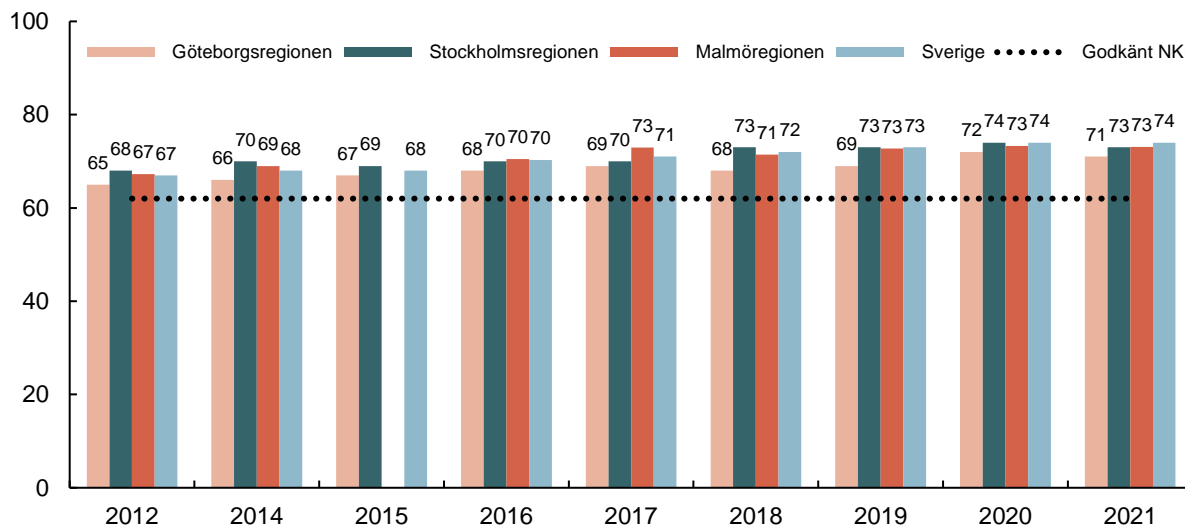
Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

¹⁸ Göteborgsregionen definieras här som NUTS2 Västsvetrike och består av Västra Götalands län och Hallands län.

¹⁹ Även här definieras Göteborgsregionen som NUTS2 Västsvetrike och består av Västra Götalands län och Hallands län.

Göteborgsregionen får i 2021 års Insiktsmätning från SKR ett NKI på 71. Resultatet ligger därmed klart över gränsen för godkänt betyg som SKR satt upp för undersökningen (godkänt = 62–69). Göteborgsregionens resultat är dock 2 enheter lägre än NKI för Malmöregionen och Stockholmsregionen, som båda har ett NKI på 73. Jämfört med Sverige i stort har Göteborgsregionen ett NKI som är 3 enheter lägre. Sedan 2012 har Göteborgsregionens NKI ökat med 6 enheter, från 65 till 71 (se Figur 3.2).

FIGUR 3.2 SAMMANFATTANDE NKI FÖR KOMMUNAL SERVICE I STORSTADSREGIONERNA OCH SVERIGE, 2012–2021

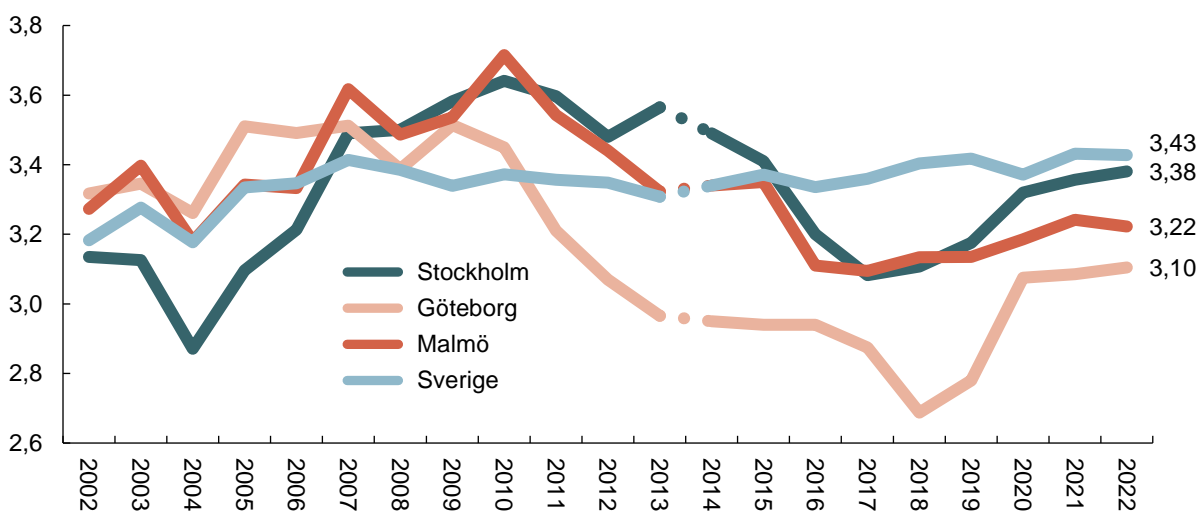

Källa: Sveriges Kommuner och Regioner

Svenskt Näringslivs mätning visar att företagsklimatet i både Göteborgs Stad och Göteborgsregionen har kraftigt försämrats från 2009. Men sedan 2018 har företagsklimatet successivt förbättrats i både Göteborgs Stad och i Göteborgsregionen.

Figur 3.3 visar att det sammanfattande omdömet om företagsklimatet i Göteborgs Stad låg på 3,10 år 2022, vilket dock är ett sämre resultat än i både Malmö Stad (3,43) och Stockholms Stad (3,38).

FIGUR 3.3 SAMMANFATTANDE OMDÖME, FÖRETAGSKLIMATET I SVERIGES STORSTÄDER, 2002–2022

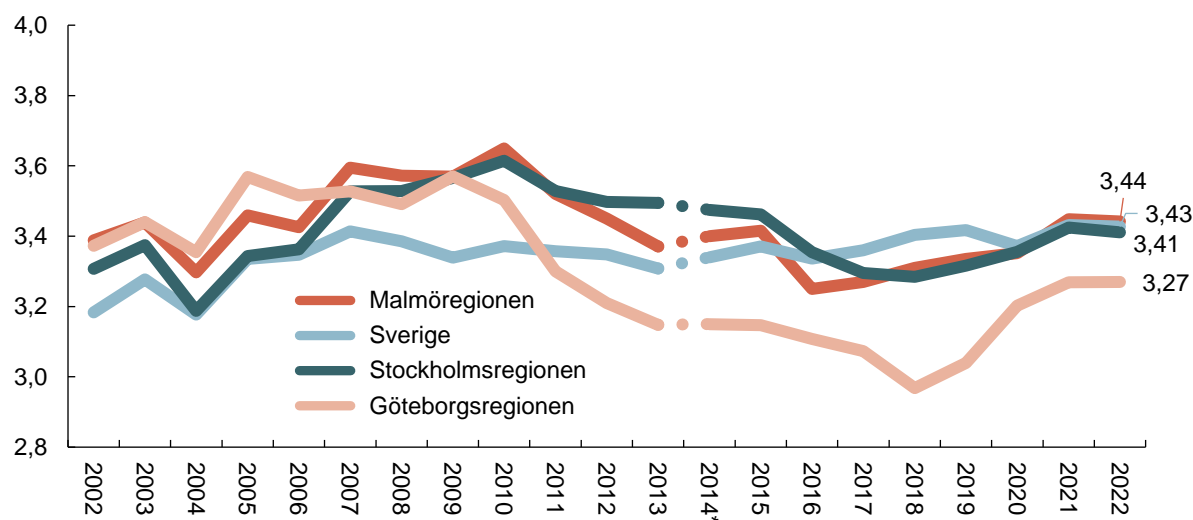

* Undersökningen genomfördes inte under 2014

Källa: Svenskt Näringsliv

Motsvarande omdöme för hela Göteborgsregionen låg 2022 på 3,27. Det placerar Göteborgsregionen sämst bland Sveriges storstadsregioner (se Figur 3.4).

FIGUR 3.4 SAMMANFATTANDE OMDÖME, FÖRETAGSKLIMATET I SVERIGES STORSTADSREGIONER, VIKTAT UTIFRÅN FOLKMÄNGD, 2002–2022

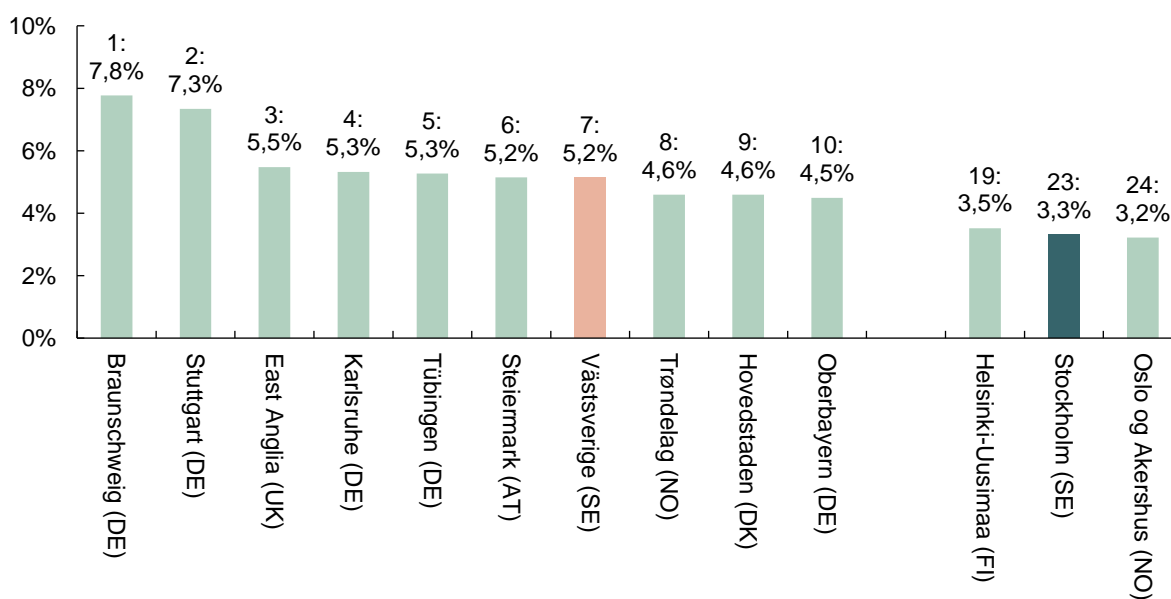
* Undersökningen genomfördes inte under 2014

Källa: Svenskt Näringsliv

Utgifter för forskning och utveckling (FoU)

Göteborgsregionen (som här avser Västsverige) hör till de regioner inom EU som har de högsta utgifterna för FoU i förhållande till bruttoregionalprodukten (BRP). År 2019 var regionens andel FoU-utgifter hela 5,2 procent av BRP. Detta innebär att Göteborgsregionen har den sjunde största FoU-budgeten i relation till BRP inom EU. Stockholm hamnar med sin andel på 3,3 procent på plats 23 (se Figur 3.5).

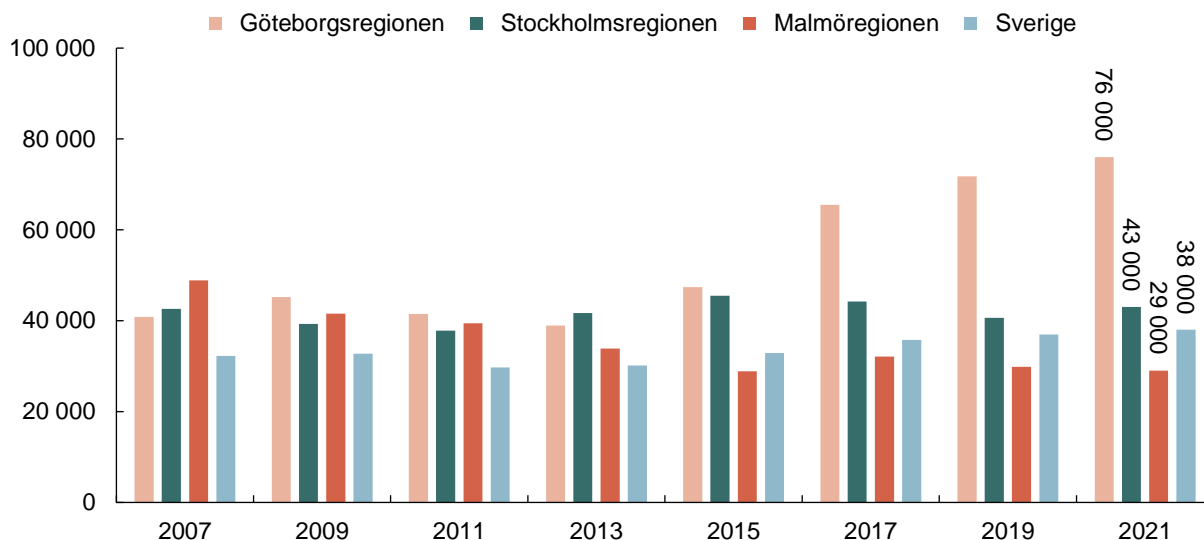
FIGUR 3.5 FOU-UTGIFTER FÖR REGIONER INOM EU27 – PROCENT AV BRUTTOREGIONALPRODUKTEN (BRP), 2019

Källa: Eurostat

Göteborgsregionens reala FoU-investeringar per sysselsatt i företag låg 2021 på 76 000 kronor. Göteborgsregionen placerar sig därmed klart högre än de övriga två storstadsregionerna samt Sverige i stort (se Figur 3.6).

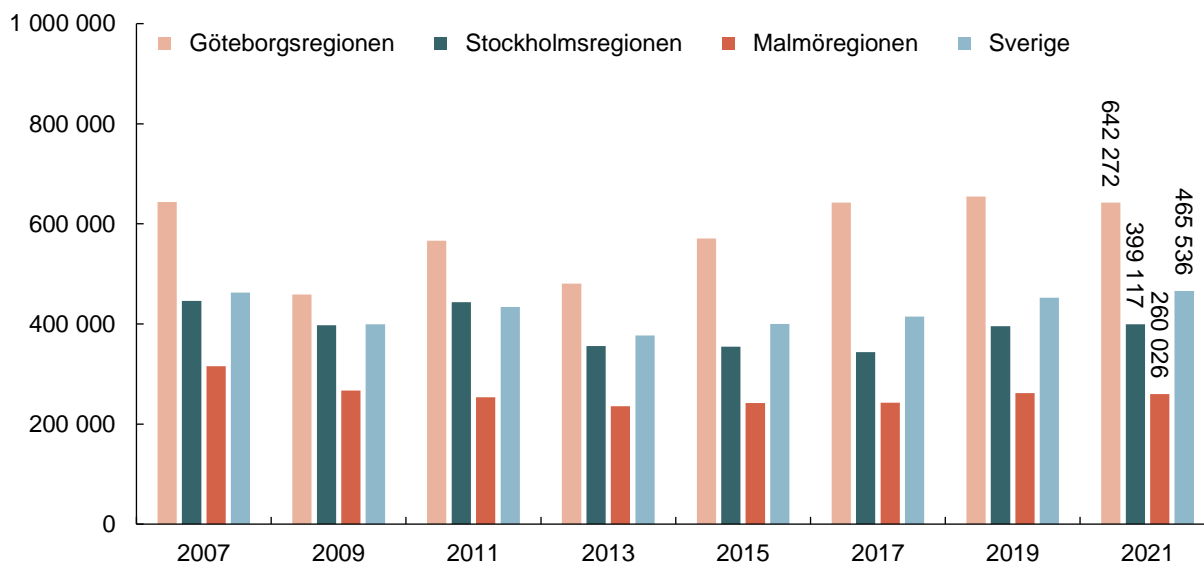
FIGUR 3.6 REALA FOU-KRONOR PER SYSSELSATT I FÖRETAG I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE – VARTANNAT ÅR FRÅN 2007

Källa: SCB

Göteborgsregionens varuexportvärde per sysselsatt i företag låg 2021 på drygt 642 000 kronor, vilket är betydligt högre än de övriga storstadsregionerna samt riket (se Figur 3.7).

FIGUR 3.7 REAL VARUEXPOR (I KRONOR) PER SYSSELSATT I FÖRETAG I STORSTADSREGIONER OCH SVERIGE – VARTANNAT ÅR FRÅN 2007

Källa: SCB

Regional Innovation Scoreboard (EU)

I Regional Innovation Scoreboard 2021 mäts innovationsförmågan i 253 europeiska regioner. Här framstår Göteborgsregionen som en innovationsledare i Europa. Bland annat får regionen högt betyg för företagens egna FoU-utgifter, en stor bas av individer med exceptionella färdigheter inom digitalisering, välutbildad befolkning, produktinnovationer inom små och medelstora företag samt sampublikationer mellan privata och offentliga aktörer. Indexet visar också att vissa delkomponenter får sämre betyg i mätningen som till exempel designapplikationer, att marknadsföra och sälja innovationer som är nya för marknaden och nya för företaget samt FoU-utgifter inom offentlig sektor.

I mätningen 2021 hamnar Göteborgsregionen på 11:e plats i Europa med ett resultat på drygt 158 (notera att resultatet i mätningen avser indikatorer för Västsverige, se Tabell 3.8).

TABELL 3.8 EUROPAS REGIONER ENLIGT REGIONAL INNOVATION SCOREBOARD (EU) 2021

Rank	Region	Land	Innovationspotential	Värde
1	Stockholm	Sverige	Ledare	177,5
2	Helsinki-Uusimaa	Finland	Ledare	174,2
3	Oberbayern	Tyskland	Ledare	173,5
4	Öresundsregionen	Danmark	Ledare	171,1
5	Zürich	Schweiz	Ledare	168,2
6	Karlsruhe	Tyskland	Ledare	165,4
7	Berlin	Tyskland	Ledare	165,2
8	Ticino	Schweiz	Ledare	163,9
9	Sydsverige	Sverige	Ledare	162,9
10	Nordwestschweiz	Schweiz	Ledare	158,6
11	Västsverige	Sverige	Ledare	158,2
12	South East (UK)	Storbritannien	Ledare	158,0
13	Zentralschweiz	Schweiz	Ledare	156,1
14	Région de Bruxelles-Capitale	Belgien	Ledare	155,2
15	Tübingen	Tyskland	Ledare	154,7

Källa: EU-kommissionen

Bilaga 3: Övriga styrdokument i staden av betydelse för näringslivets utveckling

De sex strategiska områden som programmet innehåller är betydelsefulla för att skapa bättre förutsättningar för företagande. I avstämningar med näringslivet under de första fem åren har några områden lyfts som inte omfattas av arbetet med det näringslivsstrategiska programmet. Dessa områden är trygghetsskapande arbete, bostadsförsörjning samt kvalitativ skola. Nedan framgår hur staden arbetar med dessa frågor samt på vilket sätt Göteborgs Stads näringslivsstrategiska program relaterar till det arbetet.

- **Trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete**

I det näringslivsstrategiska programmet finns inte någon separat del som behandlar trygghetsfrågan, däremot syns aktiviteter som har bäring på trygghetsfrågan i respektive handlingsplan under nedanstående insatser:

Kompetensförsörjning

Insats 1: Utveckla skola-näringslivssamverkan och låta entreprenörskap löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet.

Insats 5: Verka för bättre matchning och snabbare validering av kompetenser tillsammans med näringslivet för ökad delaktighet på arbetsmarknaden.

Attraktionskraft

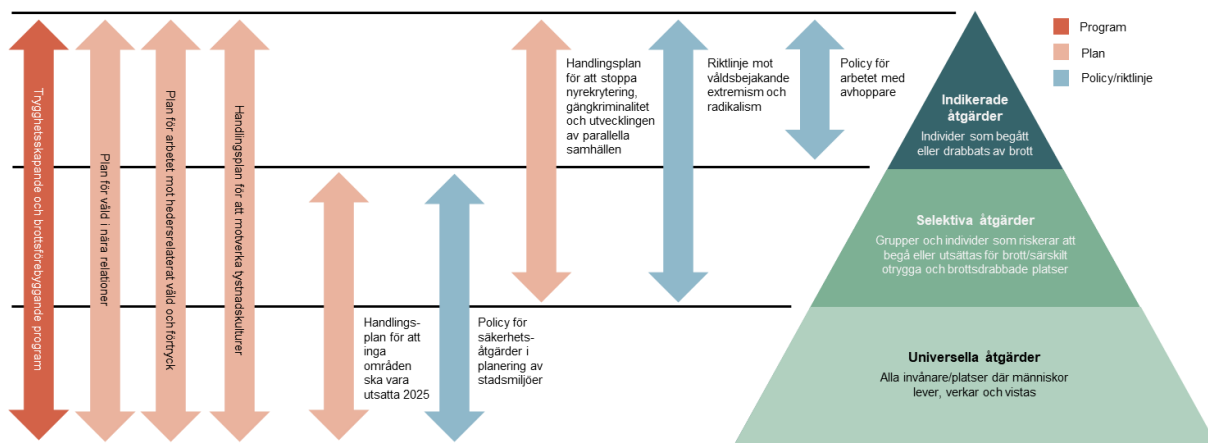
Insats 3: Skapa tillåtande miljöer som främjar entreprenörskap och där gräsrotsinitiativ får möjlighet att utvecklas.

Innovationskraft

Insats 2: Positionera staden som internationellt ledande test- och demomiljö för hållbara lösningar på samhällsutmaningar.

Stadens styrande dokument vad gäller direkt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete sammanfattas i Figur 1.1 nedan.

FIGUR 1.1 STYRANDE DOKUMENT INOM DET DIREKT TRYGGHETSSKAPANDE OCH BROTTSFÖREBYGGANDE OMRÅDET

Källa: Göteborgs Stad

- **Trygghetsskapande och brottsförebyggande**

Göteborgs Stads trygghetsskapande och brottsförebyggande program 2022–2026

Göteborgs Stads program för en jämlik stad 2018–2026

- **Bostadsförsörjning**

Ansvar för stadens bostadsförsörjning finns hos stadsbyggnadsnämnden som genom den fysiska planeringen skapar förutsättningar för bostadsbyggande. Kommunens bostadsförsörjningsansvar inom ramen för lagstiftning finns också hos stadsbyggnadsnämnden.

Antal färdigställda bostäder 2019 - 2022 bedöms bli enligt mål, d v s 20 000.

Målet för 2023 - 2035 är 50 000 färdigställda bostäder.

Arbetet med bostäder ligger inte som en del i arbetet med näringslivsstrategiska programmet, dock syns aktiviteter för att *förenkla och bidra* till bättre bostadsförsörjning under:

Markberedskap

Insats 2: Stärka och utveckla strategiska lägen som möter näringslivets behov av tillväxt.

Företagsklimat

Insats 2: Arbeta systematiskt med att förenkla stadens processer ur ett näringslivsperspektiv.

- **Kvalitativ skola**

Kommunen är ansvarig för utveckling av skolverksamheten så att den håller hög kvalitet. Det arbetet styrs till största delen av statliga regler och lagstiftning.

Bilaga 4: Förklaringar av begrepp

Akademi – Högre läroanstalt.

Cirkulär ekonomi – Ett uttryck för ekonomiska modeller för affärsmöjligheter där cirkulära kretslopp i ett företag, samhälle eller en organisation används inspirerat av naturens kretslopp. Strävan är att avfall inte ska existera, utan ses som en råvara.

Delningsekonomi/kollaborativ ekonomi – System för privatpersoner att dela på resurser genom att hyra, hyra ut, byta eller låna tillgångar och tjänster av varandra.

Diversifierat (näringsliv) – Ett näringsliv med stor branschbredd.

Entreprenöriell förmåga – Förmåga att generera mervärde av sina kunskaper och färdigheter.

Företagsklimat – De samlade förutsättningarna för att driva företag, som omfattar summan av de institutioner, attityder, regler och kunskaper som möter företagaren i vardagen.

Företagstjänster – Tjänster som säljs av ett företag till ett annat, till exempel bemanningstjänster, redovisningstjänster och kommunikationstjänster.

Förvärvsgrad – Andel sysselsatta av dagbefolkningen i arbetsför ålder (16–64 år).

Göteborgsregionen – Den geografiska yta som omfattar de 13 kommunerna som samverkar inom Göteborgsregionens Kommunalförbund, GR. Dessa kommuner är Ale, Alingsås, Göteborg, Härryda, Kungsbacka, Kungälv, Lerum, Lilla Edet, Mölndal, Partille, Stenungsund, Tjörn och Öckerö.

Göteborgsregionens Kommunalförbund, GR – En samarbetsorganisation för 13 kommuner i Västsverige med uppgiften att verka för samarbete över kommungränserna och vara ett forum för idé- och erfarenhetsutbyte inom regionen.

Hållbar tillväxt – När vi kan tillfredsställa våra behov i dag – ekonomiskt, miljömässigt och socialt – samtidigt som vi ger förutsättningar för kommande generationer att tillgodose sina behov.

Innovation – En innovation kan definieras som en ny idé, till exempel en produkt, lösning, affärsidé, tjänst, kemisk formel, matematisk metodik eller teknologi som visar sig lovande eller fungerar och som är ny.

Internationella gemenskapen / international community – Ett sammanhang där yrkesmänniskor, som tack vare sin unika kompetens valt att arbeta utanför sitt hemland, engageras och upplever gemenskap.

Kreativa näringar – Näringar där kärnverksamheten utgår ifrån expressiva värden som estetiska aspekter och upplevelser. Det innebär att kreativa näringar kan omfatta allt ifrån konstnärlig verksamhet till turism och sport.

Kunskapsintensiva tillverkningsföretag – Tillverkningsföretag som konkurrerar med kunskapsintensiva, högt specialiserade varor och tjänster och där kompetensnivån därför ökat stadigt.

Logistiknod – En plats där många förbindelser för varuflöden korsar varandra och därför skapar förutsättningar för flera olika verksamheter och företag inom transport och distribution.

Lokal arbetsmarknad (LA-region) – Geografisk indelning som baseras på pendlingsnivåer mellan två eller flera kommuner. För att knytas till en lokal arbetsmarknad utanför den egna kommunen krävs en utpendling av mer än 20 procent av den förvärvsarbetande nattbefolkningen under minst fem år. Största delen av dessa ska pendla till det som definieras som det lokala centrumet (till exempel Göteborg) eller någon av de kommuner som är knutna till det lokala centrumet.

Matchning – Hur effektivt utbud och efterfrågan möts på arbetsmarknaden.

Mobilitetslösningar – Möjligheter för människor att förflytta sig inom ett område.

Social ekonomi – Organiserade verksamheter som primärt har samhällliga ändamål, bygger på demokratiska värderingar och är organisatoriskt fristående från den offentliga sektorn.

Test- och demomiljö – En fysisk eller virtuell miljö där företag, akademi och andra organisationer kan samverka vid utveckling, test och införande av nya produkter, tjänster, processer eller organisatoriska lösningar.

Tillgänglighet – Den lätthet med vilken medborgare och näringsliv kan nå det utbud och de aktiviteter i samhället som de har behov av.

Validering – En process som innebär en strukturerad bedömning, värdering, dokumentation och erkännande av kunskaper och kompetens som en person besitter oberoende av hur de förvärvats.

Västra Götalandsregionen – Är en av 21 regioner i Sverige. Västra Götalandsregionen består av följande 49 kommuner: Ale · Alingsås · Bengtsfors · Bollebygd · Borås · Dals-Ed · Essunga ·

Falköping · Färgelanda · Gråstorp · Gullspång · Göteborg · Götene · Herrljunga · Hjo · Härryda · Karlsborg · Kungälv · Lerum · Lidköping · Lilla Edet · Lysekil · Mariestad · Mark · Mellerud · Munkedal · Mölndal · Orust · Partille · Skara · Skövde · Sotenäs · Stenungsund · Strömstad · Svenljunga · Tanum · Tibro · Tidaholm · Tjörn · Tranemo · Trollhättan · Töreboda · Uddevalla · Ulricehamn · Vara · Vårgårda · Vänersborg · Åmål · Öckerö.

Observera att Kungsbacka är medlem i Göteborgsregionen och tillhör Halland.

BUSINESS REGION
GÖTEBORG

www.businessregiongoteborg.se
info@businessregion.se

Business Region Göteborg AB. Box 111 19, 404 23 Göteborg
Besöksadress: Östra Hamngatan 5. Telefon: 031-367 61 00

BUSINESS REGION GÖTEBORG – EN DEL AV GÖTEBORGS STAD I SAMARBETE MED REGIONEN